Թ. ՏԱՐԻ 2508 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 29 ՄԱՐԵՐԻ 4384 4 ՅՈՒՆԻՍ 1892 21 ԶԻԼ-ԿԱՏԷ 1309 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آره ولك غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	150
» »	Վեցամսեայ	»	75
» »	Եռամսեայ	»	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընծիր բուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի		2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը մասնաւոր	Դրուշ		50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրուածք ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4/16 ՅՈՒՆԻՍ 1892

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ Ա՛ՄԵՐԻԿԱ

Երբ Մինէաբոլիսի մէջ հանրապետական պատգամաւորաց ժողովն իւր վերջին նիստն ըրաւ, Պ. Հարիսընի և Պ. Պլէյնի կուսակցաց միջեւ բուռն պայքար մը կը սպասուէր՝ կը վախցուէր մինչեւ իսկ որ ժողովն ապարդիւն չմնար։ Բայց այս երկիւղներ չիրագործեցան։ Ընտրողաց հայրենասիրութիւնն և ողջմտութիւնն յաղթանակեցին կուսակցական զգացումներու, և ինչպէս արդէն ծանուցինք, ընտրողական ժողովը միաձայն որոշման մը յանգեցաւ։ Կ'արժէ քանի մը պարագայներն յիշել այս ընտրութեան։

Երբ նիստն սկսաւ, ժողովոյ Նախագահ Պ. Մաք Քինլի այբուբէնի կարգաւ Ամերիկեան Միութեան մէն մի նահանգին հրաւէր կարդաց իւր ընտրելիները նշանակելու։ Քոլորատոյի գլխաւոր պատգամաւորն ելաւ առաջարկեց զՊ. Պլէյն, և Ինտիանայի պատգամաւորն առաջարկեց Նախագահ Հարիսըն։ Վերջնոյն անունն աւելի որոտագին ծափահարութեամբք ընդունուեցաւ։ Բայց խանդավառութեան աւելի մեծ ցոյց մը տեղի ունեցաւ երբ Մինէզոդայի պատգամաւորն ելաւ երկրորդել Պ. Պլէյնի անուանումն, յորժամ ժողովոյն ամեն կողմերէն ազմկալի ծափահարութիւնք լսուեցան, այն աճագին սրահին հազարաւոր ունկնդրաց մէջէն տիկինները անգամ ոտք ելնելով և իրենց հովանոցները, թաշկինակներն ու հովահարները ծածանելով։

Յանժամ հանրապետական կուսակցութեան ամենափայլուն ատենաբաններէն և քաղաքագէտներէն մին՝ Պ. Ջօնսի Տիբիու՝ ոտք ելաւ երկրորդելու Նախագահ Հարիսընի ընտրելութիւնն։ Անձնական զգացումները թողունք եւ համրութեան օգուտը մտածենք, ըսաւ։ Մեր հակառակորդք (Ժողովրդականք, Տէմօքրադք) բաժնեալ են, բայց մեր վրայ սա առաւելութիւն ունին որ 15 նահանգաց քուէները կանխաւ ստացեալ ունին իրենց կողմ, նոր աշխատութեան մը չեն կարօտիր անոնց քուէները շահելու, բան մը որ թէպէտ հակառակ է ընտրական սկզբան, բայց այսպէս է։ Մեզ հանրապետականքս պարտինք ամերիկացի մէն մի ընտրողի քուէն շահիլ համոզողութեամբ։ Առաջարկու պատգամաւորն ապա ձեռնարկեց իւր առաջարկած ընտրելւոյն գովեստն ընել, ցուցնելով թէ ազգն ինչ բարիք և ծառայութիւն կրնայ ակնկալել անոր ընտրութենէն։ Հարաւայնոց և Հիւսիսայնոց հին վէճերը մոռցուած են այժմ, և նախագահական արդի ընտրութիւնք արդի կացութեան պահանջմանց համեմատ պէտք է կատարուին։ Պէտք է նկատենք Հարիսըն Նախագահին արտաքին, ներքին և տնտեսական քաղաքականութեան վերաբերեալ տնօրէնութիւններն ու վարչային արարքը։ Դաս մը տրուեցաւ Չիլիի։ Գերմանիա և Անգլիա հասկցան Սամոայի խնդրոյն մէջ թէ պարտին հաշուի դնել Միացեալ Նահանգաց զօրութիւնը։ Պէհրինկ ծովու խնդիրն ամերիկեան շահուց նպաստաւոր կացութեան մը մէջ դրուեցաւ։ Օտար կառավարութեանց հետ պայմանագիր մը կնքեցաւ՝ երկմետաղեան դրութիւնն ամեն ազգաց ընդունելի տալու համար։ —(Պ. ատենաբանին այս խօսքին մէջ չափազանցութիւն կայ. երկմետաղեան դրութիւնը տակաւին չէ ընդունուած. Պրուսէլի միջազգային համաժողովոյն որոշումներն ո՛չ ոք այժմէն կրնայ գուշակել։) Մեր մաքսային նոր օրէնք ազդուապէս կը պաշտպանէ ամերիկեան ճարտարագործութեան շահերն։ Հանրային պարտուց քանակութիւնը զեղչուեցաւ, և երկրին վարկը պաշտպանուեցաւ։ Տուրքերը զեղչուեցան, 200 միլիոն արծաթ տոլարի յաւելումն եղաւ շրջաբերութեան վրայ, առանց գիները կոտրելու, և այս իմաստուն վարչութեան իմաստուն օրէնքները կը պսակուին աննման յաջողութեամբ, զարգացմամբ և հարստութեամբ երկրին ամեն կողմ։ Ո՛ւմ կը պարտինք այս ամեն բարիք։

Այս տեղով ատենաբանելով, Պ. Տիբիու յիշեց Պ. Պլէյնի կարծիքը թէ Նախագահ մը որ լաւ կը կառավարէ երկրին գործերը՝ դժուարին ժամանակներու մէջ մանաւանդ, իրաւունք ունի վերընտրութեան, և նոյն իսկ Պ. Պլէյնի բերնով պաշտպանեց Պ. Հարիսընի վերընտրութիւնն։

Յաւարտ Պ. Տիբիուի բանախօսութեան, մեծ ցոյց մ'եղաւ ի նպաստ Պ. Հարիսընի։ Տիկին Տիբիու ցոյցի նշանը տուաւ՝ ծածանելով Պ. Հարիսընի մէկ խոշոր կենդանագիրը։ Տիկին Հաուի Նիու այն կենդանագրին տակը կեցած էր վարը, և իւր թաշկինակը ծածանել սկսաւ։ Եւ ահա խլացուցիչ աղաղակներ և կեցցէներ ի նպաստ արդի նախագահին վերընտրութեան։ Շատերուն ձայնը մարեցաւ՝ «Հարիսըն» պոռալով, և քնքոյշ սեռին ճլըռտուկներն ալ խառնուեցան տգեղ սեռին գոռչիւններուն։

Առաջարկութիւնք և բանախօսութիւնք երեք ժամէ աւելի տեւելէն ետքը, քուէարկութիւնն սկսաւ, հետեւեալ արդիւնքը տալով.

	քուէ
Նախագահ Հարիսըն	535
Պ. Մաք Քինլի	182
Պ. Պլէյն	182
Պ. Ռիտ	4
Պ. Լինքըլն	1

Ըստ ուրիշ հեռագրի մը, Պ. Մաք Քինլիի քուէները պիտի լինին 183, և ա'յս պատճառաւ իւր անուն Պ. Պլէյնի անունէն յառաջ գրուած է. ապա թէ ոչ՝ Պ. Պլէյն երիցագոյն ընտրելի մ'է։

Թիւ քուէարկուաց 904։ Ընտրելի հռչակուելու համար 453 քուէ պէտք էր ունենալ։ (*)

Երբ քուէարկութեան արդիւնքն հռչակեցաւ, Պ. Մաք Քինլի ժողովոյ ատենապետութիւնը թողուց ուրիշ անձի մը, և ինք վար իջնելով, իբրեւ Օհայոյի պատգամաւոր խօսք ուզեց, և ըսաւ. «Նախագահ Հարիսընի անուան վրայ միաբանիլ կ'առաջարկեմ. այն թող ըլլայ բովանդակ Հանրապետականաց ընտրելին ի Նախագահութիւն. կեցցէ՛ Հարիսըն, Հիփ, Հիփ, Հուրրա՛»։

Միահամուռ հուրրաններու մէջ ժողովը միաձայն հռչակեց զՊ. Հարիսըն՝ միակ և վերջնական թեկնածու ի Նախագահութիւն ամերիկեան Հանրապետութեան։

Բայց մէկ ժամ յառաջ ո՞վ կը յուսար այս միաբանութիւն, երբ Պ. Պլէյնի անուան երկրորդուելուն առթիւ, Զօրավար Քլարքսընի կինն ոտք ելաւ, և իւր հովանոցը շարժելով, աղաղակեց «Պլէյն»։ Սրբ և կանայք արձագանգ տուին այս փափուկ ձայնին, Պլէյն պոռալով մինչեւ վերջն, և ճիչդ այն վայրկենին երբ աղաղակները կը կը նուաղէին, Տիկին Քլարքսըն, որ աղուոր ձայն ունի, կ'երգէր «Պլէյն, Պլէյն, Ճէյմս Պլէյն»։ Ու նորէն կը շէյնուէին հուրրաններն ու Պլէյնները։ Բաժարի տիկնոջ ընթացքէն ոգեւորեալ, բարեկամ մը չաքարախան ջրոյ գաւաթ մը մատոյց նմա՝ ձայնին ույժ տալու համար. բայց տիկինը բարկութեամբ ետ ըրաւ, ըսելով, «Ջայնս երբեք չի մարիր, քանի որ աղաղակեմ «Պլէյն, Պլէյն, Ճէյմս Պլէյն»։ Ու նոյն երգը կը կրկնուէր ժողովոյն ամեն կողմերէն, վարէն, պատգամաւորաց մէջէն, վերէն ու քովերէն, ունկնդրաց հոծ բազմութեան մէջէն։ Քանիցս ատենապետ Պ. Մաք Քինլի զանգակն հնչեցուց՝ լռութեան համար։ Ամբողջ քսան վայրկեան ժողովն զբաղեցնելէ ետեւ, Տիկին Քլարքսըն նստաւ, և անմիջապէս Պլէյնեանց պատգամաւորութիւն մը իւր քով գալով, մատոյց սքանչելի ատեղաձեւ ծաղկեփունջ մը, մէջտեղը Պ. Պլէյնի մանրանկար կենդանագրով։ Կոբովալից տիկինը նորէն ոտք ելաւ, նորէն արծարծեց ժողովականաց խանդավառութիւնն իւր ընտրելւոյն վրայ, այնպէս որ ցոյցն երբ կէս ժամ տեւեց, յետ որոյ Պ. Տիբիու խօսք առաւ, ծանօթ արդեամբ։

Հակառակ բոլոր այս ցոյցերուն, բոլոր այս աղաղակներուն, բնաւ բանակռիւ չծագեցաւ ժողովոյն մէջ։ Անձնիւր կողմ թողուց որ հակառակ կողմն իւր ընտրելւոյն համար ըսէ ինչ որ ուզէր, և ընէր ինչ որ ընէր, կարգը գալուն պէս ինքն ալ կրկնապատիկն ընելու և ընելու առաջադրութեամբ։ Երբ Պ. Հարիսընի քանմիտայութիւնը միաձայն ընդունուեցաւ, նովին միաձայնութեամբ Պ. Հուայթլօ Ռիտ փոխ-նախագահութեան թեկնածու ընտրեցաւ, այնպէս որ այս երկու անուններ, Հարիսըն և Ռիտ, անբաժանելի պիտի մնան այսուհետեւ, մինչեւ ընտրական պայքարին։ Պ. Ռիտ մեծապէս ազդեցիկ անձնաւորութիւն մ'է, իբրեւ տնօրէն Նիւ-Եօրք Թրիպիւն լրագրին, և իբրեւ նախկին դեսպան ի Փարիզ, ուր յաջողեցաւ ամերիկեան խոզենւոյն ընդունելութիւնն ի Ֆրանսա, ուստից վտարուած էր՝ Թրիխինոզ կոչուած մահաբեր ճճին պարունակելուն համար, բայց իրօք իբրեւ մաքսային փոխարինութեան միջոց մը։ Փոխ-նախագահութեան ընտրուած անձն առանց նոր ընտրութեան կը յաջորդէ Նախագահին՝ եթէ սա վախճանի յընթացս իւր քառամեայ պաշտօնավարութեան, և ցորչափ փոխ-նախագահ մնայ, իրաւամբ նախագահն է Ծերակոյտի, որ ո՛չ միայն խորհրդարանական այլ և կառավարական մարմին մ'է, իբրեւ տեսակ մը Պետական Խորհուրդ։

Հանրապետականք իրենց ընտրելիները նշանակեցին, իրենց քաղաքական և տնտեսական հիմնագիրն որոշեցին, և ցրուեցան։ Կարգն հիմա ժողովրդական կուսակցութեան եկած է, որ ամեն նահանգներէն իւր պատգամաւորները կը նշանակէ։

Երկուց կուսակցութեանց ընտրելիք նշանակուելէն և հիմնագրերն հրատարակուելէն ետեւ, կարգը կուգայ ժողովրդեան կոչուած ընելու։ Ամեն նահանգաց մէջ, ամեն չափահաս անձ քուէ կուտայ նախագահական ընտրողաց ընտրութեան համար, իւրաքանչիւր նահանգ իւր բազմամարդութեան համեմատ ընտրողներ ունենալով, որք ապա հաւաքուելով Միացեալ Նահանգաց մայրաքաղաքին մէջ, ի Ուաշինկթըն, երկուց կուսակցութեանց միոյն մեծամասնութիւն կուտան և անոր նախագահական ընտրելիք կ'ընտրուին վերջնապէս։ Այսպէս, նախ կուսակցութեանց պատգամաւորք ընտրելիները կը նշանակեն. ապա այս ընտրելիք դէմ առ դէմ կը ճակատին բուն ժողովրդեան առջեւ, որ կ'ընտրէ ընտրողներ, գիտնալով թէ իւր քուէն ընդունող ընտրողն ո՛ւմ քուէ պիտի տայ, և սպա բոլոր այս ընտրողք, որոց թիւն համեմատական է ժողովրդեան թուոյն, հաւաքուելով ազգային—պետական մայրաքաղաքին մէջ, վերջնապէս կ'ընտրեն նախագահն ու փոխ-նախագահը։ Բայց այս վերջին գործողութիւն լոկ ձեւակերպութիւն մ'է։ Գիտցուելուն պէս թէ իւրաքանչիւր նահանգի մէջ ո՛ր կուսակցութեան պատկանող նախագահական ընտրողք մեծամասնութիւն են, գիտէն է չաբաթներ յառաջ հաշուել թէ ո՛վ է նախագահը։ Սա կ'ընտրուի սովորաբար Նոյմ. ամսուն, բայց մի քանի ամիս ետքը կը ձեռնարկէ իւր պաշտօնին, յաջորդ մարտի սկիզբը։

(*) Ժողովրդական կուսակցութիւնը Նախագահութեան Ընտրելին կ'որոշէ քուէարկուաց երկու երրորդի մեծամասնութեամբ, և ոչ այսպէս պարզ մեծամասնութեամբ։

ԱԼԶԱՍ-ԼՈՐԷՆԻ խնդրոյն վրայ Բէռլինէր Ցայթունկի գրած յօդուածն նոյն իսկ գերման լրագիրք ոմանք չեն հաւանիր, օրինակի համար Վօսիշէ Ցայթունկ կ'ըսէ թէ «այնպիսի առասպելներ հաճոյութեամբ կը կարդացուին, բայց մարդ չի հաւատար»։ Կը յիշուի թէ Բէռլինէր Ցայթունկ Ջարին բերանը դրած էր սա խօսք. «Եթէ Ֆրանսա Ալզաս-Լօրէնի խնդիրն յուզէ, չի կրնար Ռուսիոյ աջակցութեան վստահիլ»։

ՊԻՍՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ առիթ չի փախցներ խօսելու։ Կան որ կը կարծեն թէ հրաժարեցուցեալ վարչապետի մը աւելի կը վայլէր լռութիւն։ Բայց նախկին Երկաթեայ Վարչապետն այնչափ կակուղ սասաձէ չինուած չէ։ Օսգէյնի նախկին զինուորականաց ընկերակցութիւն մը Հօզենպաշեան տօնին առթիւ Ֆրիտրիխսրուէ գնաց, և ընկերակցութեան պատուակալ անդամի վկայագիրը մատոյց Պիզմարք իշխանին, որ ի մէջ այլոց ըսաւ.

«Մինչեւ ցարդ երեսփոխանական պաշտօնս չկատարելուս համար ընտրողացս ներողամտութեան կը կարօտիմ։ Բայց ինչ որ ցարդ չեղաւ, այսուհետեւ կրնայ ըլլալ։ Իմ երեսփոխանական պաշտօնս երեք տարի եւս պիտի տեւէ, և եթէ վերջին ու չորրորդ տարին առիթ չկարենամ գտնել ընդունելի ձեւով մը Խորհրդարանի աշխատութեանց մասնակցելու, այս դժուարութեան այլ եւս չենք բախիր ուրիշ անգամ։ Դուք որ զինուորական էք, կը հասկնաք թէ ո՛րչափ ծանր կուգայ ինձ՝ մաքառիլ օրուան վարչութեան դէմ ճիշդ հոն ուր 40 տարիներ պաշտպանած եմ կառավարութեան աշխարհավարութիւնն, հակառակորդի դեր առնուլ հոն ուր 40 տարիներ պաշտպանի և դաշնակցի դեր կատարած եմ։ Կացութեան փոփոխումներէն կախում ունի ընթացքս։ Ջերմապէս կը փափաքիմ որ առիթ ներկայանայ երեսփոխանական պարտականութիւնս կատարելու իմ ընտրողացս հանդէպ՝ առանց վիրաւորելու այն զգացումներ զորս կը տածենք մեք հին զինուորականքս։»

ՎԻԷՆՆԱՅԻ մէջ ազնուականութիւնը չափազանց աւանդապահ է։ Անգլ. լրագիր մը կ'իմանայ որ վիէննական ազնուականութեան անդամներուն շրջաբերական մը ղրկուեր է՝ խնդրելով որ ներկայ չլլնին կոմս Հէրպէրդ Պիզմարքի ամուսնութեան հանդիսին ընդ Մարկրիտ Հօյոս կոմսուհւոյն, որովհետեւ պսակի արարողութիւնը պիտի կատարուի լուտերական եկեղեցւոյն մէջ, մինչ օրիորդը կաթոլիկ է։

ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ Առեւտրական Գրասենեակն 1891 տարւոյ նոյն նաւահանգստի ծովային վաճառականութեան վիճակագիրն հրատարակեց, յորմէ կ'երեւի որ թէ՛ արտածմունք և թէ ներածմունք մեծապէս աւելցած են նոյն տարւոյ մէջ։ 1890ի հետ բաղդատմամբ, ներածմունք աւելցած են 150 միլիոն մարք, և արտածմունք 34 միլիոն մարք աւելցած են։ Այս վիճակագիր մին է այն բազմաթիւ ծանօթութիւններ որք կը ցուցնեն թէ գերման վաճառականութիւնն օտար երկրաց մէջ ընդարձակման և ծաւալման համար մեծ ճիգեր կ'ընէ, որք բազում ուրեք յաջողութեամբ կը պսակուին։

ԳԵՐՄԱՆ կառավարութիւնն իւր Վիէննայի դեսպան Ռէօյս կոմսին յատուկ հրահանգներ ղրկեր է կոմս Հէրպէրդ Պիզմարքի ամուսնութեան հանդիսին առթիւ։ Դեսպանը պաշտօնէից սահմանին մէջ ճշդիւ պէտք եղած անձնական չափով պիտի մասնակցի այս հանդիսին, պաշտօնական հանգամանք չտալու համար գործին։ Պիզմարք իշխան որ Վիէննա կուգայ ներկայ գտնուելու իւր որդւոյն ամուսնութեան, ապա Մինխէն պիտի երթայ, պատկերահան Լէնպախի կողմէ հրաւէր մ'ընդունած լինելով, որ կ'ուզէ անոր կենդանագիրը հանել։ Անտի Քիսինկէնի ջուրերը պիտի երթայ։

ԻՏԱԼԻՈՅ մէջ, Պ. Ճոլիդդի յաջողեցաւ է վերջապէս առժամեայ ելմտացոյցը քուէարկել տալ վեց ամսոյ համար, 189 ի դէմ 261 քուէով, այսինքն՝ 72 ձայնի մեծամասնութեամբ։ Պ. Ճոլիդդի բացատրեց թէ Խորհրդարանին հետ համաձայնիլ կարելի չլինելով, որոշուած է երկրին կոչում ընել։ Կարելի է զինուորական ծախքերը զեղչել, առանց պակսեցնելու զինուորական ույժերը։ Բայց խոհեմութեամբ կատարելու է այս զեղչ։ Նախաբարութիւնը չեզոք պիտի մնայ ընտրական պայքարին մէջ։ (Մէծամէծք։) Անոնք որ առժամեայ ելմտացոյցը չեն քուէարկեր, կը վախնան ընտրողաց դատաստանին ներկայանալու։ Նախորդ վարչապետ Պ. Ռուտինի մէկ ամսուան առժամեայ ելմտացոյց բաւ համարեց. բայց մեծամասնութիւնը, վախկոտ չերեւելու համար, իրաւունք տուաւ Պ. Ճոլիդդիի։

Ի ՔՈՆԿՕ, «Ինտէբանտանս Պելժ»ի լրոց նայելով, մեծ ծագեր է ֆրանսական իշխանութեանց և պելժիական Քոնկոյի գործակալաց միջեւ։ Անվերաւ եկած շոգենաւ մը ի Տագար 500 Սենեկալցիներ առած էր՝ լաւ վարձքով Քոնկոյի երկաթուղւոյն շինութեան աշխատելու համար։ Ֆրանսական իշխանութիւնք թոյլ չտուին որ Սենեկալցիք փոխադրուին։ Եւ դարձուցին զանոնք, և մինչեւ իսկ ժամանակ մը վար դրին պելժ գործակալները։—Միւս կողմէ, Ֆրանսացիք ի Քոզոնու առժամեայ զօրանոցներ կը շինեն իրենց զօրաց համար որք հոն կը սպասուին՝ աչնան Տահոմէի թագաւորին դէմ պարծելու համար։—Ֆրանսացիք կ'ամբաստանեն Անգլիացիները թէ վեց հազար հրացան ծախած են Տահոմէցւոց։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Զանզիպարի հանդէպ Պիլմանճարոյի երկրին կառավարիչ գերմանացի Պառոն ֆոն Պիւլով հրամայեց անգլիացի Միսիոնարներուն որ Մոշիներուն երկրէն ելնեն անմիջապէս. որովհետեւ ինք Մոշիներուն դէմ զինուորական արշաւանքի մը պիտի ձեռնարկէ, ի հարկին բոլորովին պիտի ջնջէ զանոնք, և չուզեր որ այս կռւոյ մէջ Անգլիացիներուն վնաս հասնի։

—)(70)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ՍԱՆՏՐԻՅԵՌՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԱՌԻ—ՄԱՏԼԷՆ

Ծերունի մարքիզը միշտ քաջ եղած էր եւ քաջ էր։ Զինուց ասպարէզն ընդգրկած էր առաւելապէս զինուորական բնաւորութիւն ունենալուն եւ ապա, վասնզի իր գերդաստանին մէջ պահուած էին նախկին աւանդութիւնները որք կը պահանջէին որ որդւոց անդրանիկը սուր բռնէ։

Բայց եթէ զինուորները կը յիշէին որ Մարբուա մարքիզը գնդապետն եղած էր իրենց գունդին, ծեր զօրավարը չէր մոռցած 43րդ գունդին զինուորները։ Հանգըստեան կոչուած միջոցին՝ գործօն ծառայութեան մէջ եղածին պէս՝ միտքովը հետեւած էր միշտ այն գունդին և երբեք մոռցած չէր անոր ո'ւր բնակիլը։

Ցոյժ փայլուն ասպարէզէ ետք, զօրավարն հանգստեան կոչուած էր, ցաւ ի սիրտ բաժնուելով սակայն գործօն կեանքէն զոր վարած էր աւելի քան քառասուն տարիներէ հետէ։

—Հանգիստի համակերպած եմ, կ'ըսէր, տեղ բանալու համար միայն ուրիշներու որք կը սպասեն։

Մարքիզը ուշ կարգուած էր, քառասուն տարու եղած ատենը, և երկար ատեն չէր վայելած ուրախութիւնն միութեան մը որ շատ բարեբաստիկ ըլլալու երեւոյթն ունէր։

Մարբուա մարքիզուհին մեռած էր քանի մը տարի ետքը, բայց Էրնէսթինի անուն պզտիկ աղջիկ մը տուած էր ամուսնոյն։

Զօրավարը միտքէն չանցուց նորէն ամուսնանալ, կը սիրէր, կը պաշտէր աղջիկը եւ չէր ուզեր խորթ մայր մը տալ անոր։

Էրնէսթին մեծցաւ։ Տասն եւ ութ տարու հասակին մէջ, խիստ սիրուն մանկամարդ աղջիկ մըն էր, որ սքանչացում կը պատճառէր։ Ձեռքը խնդրողներ չի պակսեցան։

Պ. տը Մարբուա, խորհուրդ հարցունելէ ետք իր աղջկան, նախապատուութիւնը Քլէռֆոն կոմսին տուաւ։

Պարապը եղող թեկնածուք զարմացան որ զօրավար մը իրեն փեսայ ընտրեց՝ իրաւ է թէ տիտղոսաւոր անձ մը, որ սակայն արհեստագործութեամբ եւ ճարտարագործութեամբ կը պարապէր, վարձու տալով իր հողերը և շահագործելով իր ջրաբաշխական ջաղացքները։

Մարքիզը թողուց որ ուզածնին ըսեն։ Կը բաւէր իրեն գիտնալ թէ աղջիկը կը սիրէր և կը սիրուէր։ Եւ ապա գիտէր թէ ինչ արժէք ունի Պ. տը Քլէռֆոն եւ ապահով էր Էրնէսթինի երջանկութեան վրայ։

Ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ ի Մարբուա և քանի մը օր ետքը նորատի ամուսինք Պուրկոնեը գացին, ուր կը գտնուէին Քլէռֆոն կոմսին կալուածները։

Մարքիզը շատ չէր սիրեր հեռանալ իր բնակավայրէն. սակայն, ամեն տարի երկու երեք անգամ, քանի մը օր կ'երթար կ'անցունէր իր աղջկան ու փեսին քով, քիչ մը մասնակցելու համար անոնց երջանկութեան։

Ասկից զատ, Պուրկոնեը կը քաշէին զինք երկու գողտրիկ թոռնուհիներ, մէկը միւսէն երկու տարի ետքը ծնած, որք ուրախութիւնն ու պարծանքն էին իրենց մօր եւ կուռքերն էին բարեսիրտ ծեր զօրավարին։

Դղեակին մէջ յայտնի էր թէ Պ. մարքիզը նախաճաշի պիտի ընդունէր իր նախկին գունդին գնդապետն և քանի մը սպայներ։

Քսան տարի ետ երթալով, զօրավարը կ'երեւակայէր թէ իր սպաներն էին որոց սեղան պիտի տար, որպէս սովոր էր ընել ամեն տարի, «Իւեժիման տը Վէսօ»ի կաղմութեան տարեդարձին օրը։

Երբ կարգը եկաւ ճաշացուցակը պատրաստելու, հին յուշատետրի մը վրայէն գտաւ կերակրոց ցանկն, ընդ որս գինի, որոցմէ կը բաղկանար վերջին նախաճաշն «կաղմութեան» տարեդարձին։

Թերթ մը թուղթի վրայ օրինակեց ամենքն ալ զորս յանձնեց Ժաքին՝ ըսելով.

—Թող Բէթրօնիլը—խոհարարին անունն էր—ուզածին պէս կարգադրէ, ամենն ալ պէտք են ինձ. թող մարդ ղրկէն ի Պլուա, ի Դուր, Օռլէան, նոյն իսկ Փարիզ, եթէ պէտք ըլլայ սատանային ալ. բայց ես կ'ուզեմ այս կերակուրներն, առանց մէկ հատը զանց առնելու։

Կիրակի առաւօտ, թէեւ տակաւին գիշերազգեստով, ծերունի զօրավարը կարծես կերպարանափոխ եղած էր։ Կարծես ինքզինքը կ'ենթադրէր անցեալոյն փառաւոր գնդապետը։

Սպասաւորները ոտքի վրայ էին։

Հնչակի հարուածով մը կանչեց Ժաքը։

Զօրավարը պիտի հագուէր։

—Պարոն մարքիզն համազգեստը պիտի հագնի՞, հարցուց սենեկապանը, որ գիտէր հաճոյալի կերպիւ գգուել իր տիրոջ անձնասիրութիւնը։

Զօրավարը կանգնեցաւ, վայրկեան մը վարանեցաւ, և, կարծես ցաւելով, պատասխանեց.

—Ոչ, Ժաք, ոչ։

Ժպտելով, յարեց.

—Այն համազգեստը զոր այսօր կ'ուզեմ հագնիլ, Ափրիկէի իմ հին համազգեստս է։

—Այն որ հրամանատարի ժապաւէններ կը կրէ. բայց հագնուելու բան չէ. պատառ պատառ եղած է կուրծքն և աջ թեւնոցն ալ չի բռներ։

—Կարծեմ, Ժաք, այս համազգեստն էր զոր կը կրէի յիլի. կուրծքին պատռուածներն եղան Մարոքցիներու գնդակներէն. և աջ թեւնոցին չբռնուելուն պատճառն այն է որ եաթաղանի հարուած մը ընդունած է որ բազուկս առնէր պիտի տանէր, եթէ քաջ մը․ ․ ․

«Ռետենկոտ մը տուր ինձ, Ժաք․ ․ ․ Ափրիկէի հին համազգեստս յիշատակ մը, մասունքի պէս բան մըն է։

Անմիջապէս հագուելով՝ մարքիզը ակնարկ մը նետելու իջաւ ճաշասրահին վրայ ուր կանխած էր զինքը սենեկապանը։

—Պ. մարքիզը չըսաւ թէ քանի՞ սպաս դնելու է, դիտել տուաւ Ժաք։

—Իրաւ է, բայց չեմ գիտեր։ Կեցիր, ըսաւ մտածելով, քանի՞ հոգի պիտի ըլլանք․ ․ ․ Գնդապետն և ես, երկուք. հաւանօրէն չորս հրամանատարները, որով արդէն վեց սպաս կ'ըլլայ. կը յուսամ թէ փոխ-գնդապետն ու քանի մը սպայներ ալ գան։

«Բոլոր գունդը ընդունել կուզէի։

«Առ այժմ տասներկու սպաս դրէք. բաւականէն աւելի թող գտնուի։ Արդէն, միշտ ժամանակ կունենաս աւելցունելու՝ երբ հրաւիրեալներուս գալը տեսնես։

Այս ըսելէ ետք սրահ մտաւ, ուր, քըսան վայրկեան չարունակ պատուհանէն չըմինէ գնաց, ամեն անգամ պատի ժամացոյցին նայելով։

Յանկարծ, ճամբուն վրայ ձիերու արշաւին մը վեր ցատքեցուց զինք։

—Եկա՛ն, գոչեց։

Եւ վերնադաւթակին վրայ բացուող դուռը վազեց։

Արդէն պատուոյ երկաթորմին զանգակը կը հնչեցունէին։

Ժաք, Ֆիրմէն, պարտիզպանը եւ ախոռին սպասաւորը հոն էին։ Կառապանը վանդակորմին դուռը կը բանար։

Տասը ձիաւորք բակը մտան և վար իջան։ Ծառաներն անմիջապէս բռնեցին ձիերու սանձերէն և առին տարին զայնս։

Մարքիզն իր հիւրերուն առջեւ վազած էր։

Երկու ձեռները գնդապետին երկարելով.

—Ահա, պարոնայք, ըսաւ, ասոր կ'ըսեն զինուորական ժամ. միջօրէ կը զարնէ։

—Զօրավարս, պատասխանեց գնդապետը, այս պարոններն եւ ես շնորհակալ ենք ձեր ազնիւ ընդունելութենէն և կ'աղաչենք որ հաւատաք մեր սիրալիր համակրութեան։

Մարքիզն, յոյժ զգածեալ, բնտանեբար գնդապետին թեւը մտաւ և գոչեց զուարթութեամբ.

—Պարո՛ններ, ձեր գնդապետները ճամբայ կը բանան ձեզ, անոնց հետեւեցէք։

Սրահը, գնդապետը խօսք առաւ։

—Զօրավարս, ըսաւ, թոյլ տուէք այժմ որ ձեզ ներկայացունեմ այս պարոնները, զորս հրաւիրեցի ձեր կողմէ և որք մեծապէս պատուուած կը զգան ինքզինքնին։

—Իբր հին բարեկամներ կընդունիմ զանոնք, գոչեց մարքիզը։

Ծեր զօրավարը գորովալից կերպիւ կը սեղմէր իւրաքանչիւր սպային ձեռքը, որուն անունը կուտար գնդապետը, և սիրալիր խօսք մը կուղղէր նմա։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՔ

Քաղաքական Ժողովն ի նիստ գումարեցաւ երէկ ի Պատրիարքարան ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյի։

Ուսումնական Խորհրդոյ պաշտօնի վրայ գտնուող անդամք, գիր մը մատուցանելով Ժողովին, ինչ ինչ պատճառաբանութեամբ հրաժարական մատուցած էին։ Ժողովը նկատելով որ նոյն անդամոց յուզած խնդիրներն իրենց իրաւասութենէն դուրս են և իրենց հրաժարագրոյն ոճը պատշաճութեան հակառակ է, տեղի չտալ նոյն խնդիրները նկատողութեան առնլու և ընդունելով իրենց հրաժարականն, յանձնեց ժողովականներէ Պէրպէրեան Մեծ. Ռէմզէս էֆէնտիի, զոր նախորդ որոշմամբ կոչած էր արդէն յանդամակցութիւն Ուսումնական Խորհրդոյ, նոյն խորհրդոյ նորոգ կազմակերպութեանը համար ընտրելիներ սահմանել և առաջարկել Քաղաքական Ժողովոյ։

Նիկոմիդիոյ Թեմերէն Արսլանպէկ գիւղի հրկիզեալ եկեղեցւոյ և վարժարանին վերաշինութեան վերաբերեալ օրինական նախնական գործողութիւնք ամբողջացած ըլլալով, Ժողովն որոշեց շինութեան հրովարտակը խնդրել կայս. կառավարութենէն։

Ժողովն ուշադրութեան առաւ Զմիւռնիոյ կրօնական և քաղաքական ժողովոյ նորոգ ընտրութեան տեղեկագիրն և թերութիւններ տեսնելով, որոշեց լրացնել տալ զայնս։

Զմիւռնիոյ ազգայիններէն Մեծ. Յակոբ էֆէնտի Ճէվահիրճեան բարեսիրաբար յանձն առած ըլլալով յանձնականէն հոգալ Գասապայի ազգային վարժարանին նորոգ շինութեան ամբողջ ծախքը, Ժողովն որոշեց խնդրել նոյն վարժարանի շինութեան կայս. հրովարտակը։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ յարաբերական և այլ խնդիրներով։ Ժողովոյ յաջորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ տասնեւհինգ օրէն։

Քաղաքական Ժողովոյ նախորդ մէկ որոշմանն համաձայն, Պատրիարքարանի դիւանաց տեսուչը՝ ընդ նախագահութեամբ Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր՝ Քաղաքական Ժողովոյ օրակարգին վրայ գտնուած խնդրոց նախաքննութիւնը կատարած ըլլալով, մատուցին Քաղաքական Ժողովոյ երեկի նստին։ Ժողովն՝ ինչ ինչ բարեփոխութեամբք ընդունեց կատարուած նախաքննութեանց արդիւնքն և գոհունակութիւն յայտնեց։

Գեր. Սահակ եպիսկոպոս Խապայեան և Արժ. Գէորգ Ծ. Վ. Երէցեան երէկ Պատրիարքարան գնացին և Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ներկայանալով՝ տեսակցեցան Ն. Ամենապատուութեան հետ։

Ազն. Տիգրան էֆէնտի Կիւմիւշկէրտան նախընթաց օր մայրաքաղաքս ժամանեց Պաթումէն եկող ֆրանսական շոգենաւով։

Տնտեսական Խորհուրդն իւր ԼԴ. նիստը գումարելով երէկ ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ, զբաղեցաւ Գուզկունճուգի, Թօփ-Գափուի, Խասգիւղի, Սամաթիոյ և Իւսկիւտարի Ս. Եկեղեցեաց և Պաղտատի ու Սեբաստիոյ ազգ. հաստատութեանց վերաբերեալ կտակային եւ հաշուական խնդիրներով, խորհրդակցութիւն մը կատարեց մայրաքաղաքիս Ս. Եկեղեցեաց քանչելէրի տրոց, ինչպէս և ազգ. տրոց նկատմամբ և ինչ ինչ անօրինութիւններ ըրաւ։

Ազգ. Մատենադարանի յանձնաժողովն յետ այսօրիկ չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերն ի նիստ գումարուելով պիտի պատրաստէ Մատենադարանի մէջ գտնուած գրեանց և այլոց ցանկը։

Յառաջիկայ կիւրակէ, 7 Յունիս, դիւղիս Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ տօնին առթիւ, Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս Ս. Արքեպիսկոպոս, որ ժամանակէ ի վեր հոս կը գտնուի ի Ս. Եկեղեցիս, հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել Ս. Եկեղեցւոյս մէջ ի հոգեւոր մխիթարութիւն բարեպաշտ ազգայնոց։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Գուզկունճուգ-Իճատիյէ միացեալ Թաղից

Ատենադպիր	Ատենապետ
Պ. Յ. ՍԻՐՎԻՐԵԱՆ	Հ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնտեսական Խորհրդոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Բերայի և Ֆէրի գիւղի միացեալ Թաղից Ս. Եկեղեցեաց մատակարարութեան միամեայ հաշուեցոյցն, 1891 յունվար 1 է մինչ ցվերջ դեկտեմբերի նոյն տարւոյ, ըստ օրինի Տնտեսական Խորհրդոյ ներկայացուած և անոր յար եւ նման մի օրինակը Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ բակը կախուած է ի տես Թաղեցւոց։

Տնտես. Խորհուրդն այսու պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր կը կարդայ յիշեալ Թաղի պատասխանատու ազգայնոց, որ նոյն հաշուեցոյցին վրայ՝ եթէ որ և է դիտողութիւն կամ բողոք ունին, Թուականէս մինչեւ 21 օր պայմանաժամու մէջ գրաւոր կերպիւ ներկայացնեն Տնտես. Խորհրդոյ։

Սոյն պայմանաժամին լրումէն յետոյ՝ որ եւ է բողոք կամ դիտողութիւն անլսելի պիտի մնայ։

3 յունիս 1892

Այս աւուր Գ. էջի մէջ կը հրատարակենք Ենի գաբուի աւագերէց Արժ. Տ. Խաչատուր քահանայ Տ. Գաբրիէլեանի կողմէ ի նպաստ Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցի կատարուած տարեկան հանգանակութեան ցուցակն։ Այս տասներկուերրորդ տարին է որ յիշեալ բարեկրօն քահանայն կը կատարէ այդ մարդասիրական գործ, անձամբ շրջելով զանազան Թաղեր, հարիւրաւոր անձանց։

Այս առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, ըստ խնդրանաց Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան, ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն տուած է Տ. Խաչատուր քահանային՝ ի վարձ իւր օրինակելի և անձնուէր ջանքերուն։

Ազգային բանաստեղծներէն Ալփազեան Աբրահամ էֆէնտի սկսած է «Ծաղիկ» շաբաթաթերթի մէջ հրատարակել շահագրգիռ կենսագրութիւններու շարք մը։ Նոյն շաբաթաթերթի վերջին թուոյն մէջ երեւցաւ Հինքեարպէյլէնտեան Արժ. Տէր Յովհաննէս Աւագ քահանայի հայր՝ Մեծ-Հինքեարպէյլէնտեան Յովհաննէս քահանայի կենսագրութիւնն, որոյ շարունակութիւնը պիտի երեւի նոյն լրագրոյ յառաջիկայ թուոյն մէջ։

«Ծաղիկ»ի մէջ հետզհետէ պիտի հրատարակուին անցեալ և ներկայ դարերու նշանաւոր ամիրայից և գրական անձանց նկարագիրներն, հայ ոսկերչաց և արհեստաւորաց պատմութիւնները, Կապադովկիոյ ժամանակակից դէմքերը, վերջին դարերու նշանաւոր Պատրիարքաց և այլ նշանաւոր եկեղեցականաց կենսագրութիւններն, ևն. ևն։

Հայ Հռոմէականաց Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ վանքն ու յարակից փոքր տուները, որք նեղ անցք մը կը կազմեն, պիտի քանդուին ի մօտոյ և անոնց տեղ օթէլ մը պիտի կառուցուի որուն գլխաւոր դուռը պիտի բացուի Թէփէ-Պաշըի կողմը, Թագապետական պարտիզին մեծ դրան մօտ։ Լ. Հէլլը այս լուրը հաղորդելու առթիւ կը յիշեցունէ թէ յիշեալ եկեղեցին ինչպէս նաեւ Ղալաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցին առանձնաբար կաթոլիկներուն կը պատկանէին, բայց 1859ին, Կ. Պոլսոյ պապական նուիրակ Մոնսինեօռ Մուսապէնի վաճառեց զայնս, առաջինը՝ հայ հռոմէական հասարակութեան և երկրորդը՝ Վրացի քահանաներուն։

Ընդհանուր լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Ելմտական նախարարութեան խորհրդական անուանեցաւ Մէհէմտին էֆէնտի, ընդհանուր հաշուակալ նոյն նախարարութեան։

Ելմտական նախարարութեան ընդհանուր հաշուակալ անուանեցաւ օգնականն՝ Սապրի էֆէնտի։

Ելմտական նախարարութեան ընդհանուր հաշուակալի օգնական անուանեցաւ ընդհանուր հաշուոց ճիւղին տնօրէն Բէշատ էֆէնտի, որուն Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ։

Նոյն նախարարութեան հանրային պարտուց հաշուակալի օգնական անուանեցաւ նոյն դիւանի տնօրէն Սալիհ էֆէնտի, որուն Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ։

Ելմտական նախարարութեան դիւանապետ անուանեցաւ Սաադ պէյ, նախորդ արկղակալ նոյն նախարարութեան։

Պալայի աստիճան տրուեցաւ Ելմտական նախարարութեան նախորդ խորհրդական Նամըգ էֆէնտիի, որ կայս. իրատէով Եէմէնի պիտի ղրկուի առժամեայ յատուկ պաշտօնով։

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին առաջին օգնական անդամ Պէհճէթ պէյի։

Սանիյէ Միւթէմայիզի աստիճան՝ Պետական Խորհրդոյ վճռաբեկ ու վերաքննիչ ճիւղերուն, համագումար վճռաբեկ ժողովին և ամբաստանիչ ճիւղին առաջին օգնական անդամ Հաճի Ազիզ պէյի և առաջին կարգի օգնական անդամ Խուլուսի պէյի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Կարնոյ նահանգին Էվգաֆի հաշուակալ Հիւսէյին Հիլմի էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ Պետական Խորհրդոյ օգնական անդամ Մէհմէտ Ալի պէյի և Արտաքին գործոց նախարարութեան դիւանատան քարտուղարներէն Բաշիտ էֆէնտիի։

Բաբիայի աստիճան՝ Պետական Խորհրդոյ ընդհանուր դատախազութեան դիւանի քարտուղարներէն Ֆախիտ պէյի և արտաքին թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Տէվֆիկ Սապիթ պէյի։

Խամիսէի աստիճան՝ Արտաքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Պէհաէտտին պէյի և Մարտին դաւառին երրորդ կարգի ոստիկան Մէվլուտ էֆէնտիի։

Դ. զօրաբանակին 7 րդ. զօրաբաժնին հրամանատար անուանեցաւ Ֆէրիգ Լութֆի փաշա, հրամանատար 8 րդ. զօրաբաժնի նոյն զօրաբանակին, և իրեն յաջորդեց Ֆէրիգ Խոհէմ փաշա, հրամանատար հեծելազօրաց 4 րդ. զօրաբաժնի նոյն զօրաբանակին։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Նիկոմիդիա-Ընկիւրիի երկաթուղւոյն տնօրէն Պ. Ալպերթ Տրլպիւէրմանի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ նոյն վարչութեան ճարտարագէտ Պ. Ալֆօնս Լուի Շամպոլիոնի, ճարտարագէտ Պ. Ֆիլիպ Սօլզմանի և թղթակցութեանց տնօրէն ու ճարտարագէտ Պ. Լուի Շէթօի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ ճարտարագէտ Պ. Մաքս Տրքօլոնի։ Նոյնպէս այլ և այլ կարգի պատուանշանք նոյն ընկերութեան պաշտօնէից ոմանց։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Գարատաղի Է. կիսաբաժնին հրամանատար զօրավար Նուլան Բօօվիչ Լըբօվաչի։ Նոյնպէս այլ և այլ կարգի պատուանշանք՝ Գարատաղի պատերազմական գործոց նախարարութեան պաշտօնէից ոմանց։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պէօթահիաի քաղաքային բժիշկ Սալիհ էֆէնտիի, Զմիւռնիոյ պանդուխտներու հիւանդանոցին պատուակալ բժիշկ Տքթ. Խօրօթիի, թագապետութեան Դ. շրջանակին հանրային մաքրութեան պաշտօնեայ Արիֆ Հիքմէթ էֆէնտիի և Պերուժի զինուորական հիւանդանոցին առաջին վիրաբոյժ Սալիհ էֆէնտիի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ. — Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և Ոստիկանութեան նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյ երէկ կայս. պալատ գնացին և ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն յետոյ Բ. Դուռն երթալով նախագահեց Նախարարաց Խորհուրդին։

—Ելմտական նախարարութեան նախորդ խորհրդական Նամըգ էֆէնտի, որ կայս. իրատէով Եէմէն պիտի ղրկուի առժամեայ յատուկ պաշտօնով մը, երէկ կայս. պալատ գնաց և շնորհակալութիւն մատուցանելով արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։

Ելմտական նախարարութեան նորընտիր խորհրդական Մէհմէտին էֆէնտի և նորընտիր ընդհանուր հաշուակալ Սապրի էֆէնտի երէկ կայս. պալատ երթալով շնորհակալութիւն մատուցին և արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՐԷՈՒՖ ՓԱՇԱ. — Վեհ. Սուլթանն հրամայած էր որ կայս. անձնապահ զօրաբանակին հրամանատար Րէուֆ փաշայի համար շինուելիք արհեստական ոտքը՝ Փարիզու օսմանեան դեսպանատան միջոցաւ՝ արհեստագէտ Պ. Մաթիէօի շինել տրուի և սա այդ ոտքն անձամբ մայրաքաղաքս բերելով տեղը անցնէ և բացատրէ անոր գործածութեան եղանակը։ Կայս. սոյն հրաման հաղորդուած է Փարիզու օսմանեան դեսպանատան, որ պատասխանած է թէ Պ. Մաթիէօ ստիպուած ըլլալով նախ Պոլիս գալ և ոտքին չափն առնուլ և յետոյ Փարիզ դառնալով ոտքը շինել եւ կրկին անդամ մայրաքաղաքս գալ, այդ պատճառաւ ճանապարհի ու ոտքի շինութեան ծախքէն զատ հինգ հազար ֆրանք պահանջած է փարիզէն բացակայութեանը համար։ Պ. Մաթիէօ ապահովցուցեր է թէ իւր շինելիք ոտքը բնականէն բնաւ տարբերութիւն չը պիտի ունենայ։

Վեհ. Սուլթանն զայս իմանալով հրամայած է որ աւանց վայրկեան մը կորսնցնելու այդ արհեստագէտն անմիջապէս ճամբայ ելնէ և թէ այդ հինգ հազար ֆրանքն և թէ ոտքի շինութեան ու ճամբու ծախքը կայս. անձնական Գանձէն վճարուի։ Կայս. սոյն հրաման հաղորդուած ըլլալով Փարիզու օսմանեան դեսպանատան, արհեստագէտն անցեալ կիրակի օր ճամբայ ելած է։ Վեհ. Սուլթանը նոյնպէս հրամայած է տասը հազար ղրուշ յաւելում մը ընել Րէուֆ փաշայի ամսաթոշակին վրայ։ Կայս. սոյն իրատէները կայս. պալատան առաջին քարտուղարին կողմէ յատուկ պաշտօնագրով մը հաղորդուած են Րէուֆ փաշայի։

ՊՈԼՍՈՅ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Մնտուկէն վագֆ կալուածներ գրաւ դրուելով փոխառութիւն ընելու խնդիրը, կ'րսէ Հ°րիէ°ի, Պետական Խորհրդոյ կողմէ որոշուած է։ Այդ խնդրոյ վերաբերեալ գրութիւնք Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին մատուցուելով, քննուած են Նախարարաց Խորհուրդին կողմէ եւ այժմ կ'սպասուի կայս. իրատէի ելնելուն։

ԿԱՅՍ. ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԳԱՆՁՈՒՆ նախարարութիւնն՝ արքունի շէնքերու ճարտարապետներէն չորս անձանց պաշտօն յանձնած է, որք միջա մայրաքաղաքիս ամեն կողմը պատելով աչքէ պիտի անցընեն կայս. անձնական Գանձուն սեպհական շէնքերն և նորոգութեան կարօտ տեղերն անմիջապէս պիտի նորոգեն։ Առոնցմէ՝ մին Եըլտըզի պալատան և Պէշիկթաշի կողմերէն մինչեւ Արնաւուտքէօյ պիտի պտըտի, մին՝ Արնաւուտքէօյէն մինչեւ վերին Վոսփոր, եւրոպական եզերք, երրորդը՝ Պոլսոյ կողմը և չորրորդն ալ Վոսփորի ասիական եզերքը, Սկիւտար, Ալէմտաղ, Գատըքէօյ և շրջակայքը։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ այն ընկերութիւնն, որուն հաստատմանը համար Եէնի Տիւնեա Տիւժիւրաքի էֆէնտի, Թէոնօ պէյ և այլք մենաշնորհ ստացած են, կազմուած է 240,000 ոսկի դրամագլուխով և թէ՛ ցամաքի ու թէ ծովու վրայ ապահովագրութիւններ պիտի կատարէ։ (Թարիք)

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և թղթատարական վերատեսչութեան փաստաբան ու գանձման դիւանին տնօրէն Բէշատ էֆէնտի՝ Զմիւռնիոյ թղթատարական ու հեռագրական ընդհանուր տնօրէն անուանուած և իրեն յաջորդած է Արամ էֆէնտի, հեռագրական և թղթատարական ընդհանուր տնօրէն Զմիւռնիոյ։

Նոյն վերատեսչութեան վարչական ժողովոյ առաջին քարտուղար Շէվքէդ պէյ՝ Գօնեաի հեռագրական և թղթատարական քննիչ անուանուած և իրեն յաջորդած է Հաճի Էօմէր էֆէնտի, հեռագրական և թղթատարական քննիչ Գօնեաի։

Նոյն վերատեսչութեան առաքմանց դիւանին տնօրէն Գասըմ էֆէնտի՝ Տրապիզոնի ի նորոյ հաստատեալ հեռագրական և թղթատարական ընդհանուր տնօրէն անուանուած և իրեն յաջորդած է գնմանց տնօրէն Օսման էֆէնտի։

ՊՐՈՒՍԱ-ՄՈՒՏԱՆԻԱ երկաթուղւոյն բացման հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, ուրբաթ։ Մախսուսէի վարչութիւնը «Պէնկազի» շոգենաւն ընկերութեան տրամադրութեան ներքեւ դրած է այս հանդէսին առթիւ։ Հրաւիրեալք միջօրէին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնին այդ շոգենաւով ի Մուտանիա և անտի կառախումբով ի Պրուսա ուր գիշերն հացկերոյթ մը պիտի տրուի։ Շաբաթ իրիկուն պիտի դառնան սոյն շոգենաւով։

Պրուսա-Մուտանիայի գծին արտօնատէր Պ. Նակելմաքէրս երէկ իրիկուն արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով մայրաքաղաքս ժամանեց մի քանի եւրոպացի հրաւիրելոց հետ, որք ներկայ պիտի գտնուին վաղուան հանդէսին։

Մուտանիա-Պրուսայի երկաթուղին շաբաթ օրէն սկսեալ պիտի բանի հասարակութեան համար և ամենօրեայ երթեւեկութիւնք պիտի կատարուին ընդ մէջ Կ. Պոլսոյ և Մուտանիայի։ Մախսուսէի երեք շոգենաւք յատկացուած են այս երթեւեկութեան։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութիւնն որոշած է գնել հելլենական «Լիքատիքս» շոգենաւն մօտակայ նաւահանգիստներն երթեւեկելու համար։ Նաւային մասնագէտ սպայք երէկ կատարեցին այդ շոգենաւի երկրորդ և վերջին քննութիւնը։ «Լիքատիքս» շոգենաւը 255 տակառաչափ տարողութիւն ունի, 140 ոտք երկայնութիւն, 21 ոտք լայնութիւն և 11 ոտք խորութիւն։ Երկու սրահներ ունի Ա. ու Բ. կարգի, որոց իւրաքանչիւրն տասն եւ ութական ուղեւորի յատուկ է։ Այս շոգենաւ ի Կլասքով շինուած է 1888ին։ Մեքենան Քրմպատնոնի դրութեամբ է և 250 ձիու ոյժ ունի։ Արագութիւնն է ժամը 10 մղոն։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԷՆ վերադարձող Եորկի անուն մարդ մը այս օրերս Զմիւռնիա ժամաներ է։ Այս մարդ՝ բնիկ Զմիւռնիացի՝ շատ տարիներ առաջ առեւտուրի համար Հնդկաստան գնացեր և ճամբորդելու պահուն վայրենիներու ձեռքը անցեր է։ Վայրենիք ասոր ամբողջ մարմինը՝ բաց ի աչքերէն՝ ասեղով ծակծկեր ու ծակոտիկներուն մէջ կապոյտ ներկ լեցուցեր են, որով Եորկի իւր բնական գոյնը կորսնցնելով կապոյտի ու սեւի մէջ տեսակ մը գոյն առած է։ Կը պատմուի թէ Եորկիի ընկերացող ուրիշ երկու մարդեր ալ վայրենիներու ձեռքն ինկած էին, սակայն այդ խժդժական գործողութեան չդիմանալով մեռեր են։

ԳԱՎԱԼԱՅԻ նաւատերք նկատելով որ տեղւոյն նաւահանգիստը զանազան հովերու հանդէպ գտնուելով, երթեւեկող նաւերը դժուարութեանց կը հանդիպին, խնդրած են Ծովային նախարարութենէն որ քարափի մաս մը երկարելով նաւահանգիստն ընդարձակուի։ Նախարարութիւնն եւս քննելով այդ խնդիրն հարկ դատեր է հասկնալ որ եթէ այդ կարգի մեծ շինութեան մը ձեռնարկուի՝ հասոյթը պիտի համապատասխանէ՞ ըլլալիք ծախուց և միանգամայն իմանալ տեղական կառավարութեան կարծիքն։ Հետեւաբար այդ խնդրագիրը պաշտօնագրով մը ղրկուած է Դրամաի կառավարչին։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը տասնեւհինգ տարուան արտօնութեան Պէրաթ տուած է Նիկոմիդիոյ պատժական ատենին նախագահ Հիւսէյին Ղալիպ էֆէնտիի, որ հին և նոր կլիմները ցոյց տուող կլիմներ, չափեր և այլն հնարած էր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղւոյն Ինէօնիւէ մինչեւ Ալպքէօյ շինուած մասին բացումը տեղի պիտի ունենայ ամսոյս 6ին։ Այս առթիւ չորս հինգ նամակատունք պիտի հաստատուին այդ գծին երկայնութեամբ։ Թղթատարական և հեռագրական վարչութիւնն որոշած է այն պաշտօնեայներ զորս երկաթուղւոյ վարչութիւնը կայարաններուն մէջ պիտի բնակեցունէ։

ԳԱՍԸՄ-ՓԱՇԱՅԻ նաւամատոյցը մաքրուելով Տիւանխանէի ծայրէն մինչեւ Հալիճ Քաֆուսը քարափ մը պիտի շինուի։ Ծովային գործոց նախարարութեան կողմէ մինչեւ մէկ շաբաթ պիտի ձեռնարկուի այդ շինութեան։ Ծովային նախարարութիւնն և Քաղաքապետութիւնը նկատելով որ Գասըմ Փաշայի նաւամատոյցին առջեւ հաւաքեալ աղտեղութիւնք օդը կ'ապականեն և կը վնասեն թէ՛ նաւային զօրաց պահականոցին մէջ գտնուող զինուորաց և թէ անցորդաց առողջութեանը, տուած են այս հանրօգուտ որոշումը։

Նախընթաց օր Պ. Նավիլ այցելեց ծխախոտի Րէժիի գործարանն ի Ճիպալի, ընկերակցութեամբ ընկերութեան երկրորդ տնօրէն Պ. Ֆառնէթիի և Օսմ. Պանքայի պաշտօնեայներէն Պ. Բամզէյի։ Գործարանին տնօրէն Պ. Քլարիչի մի առ մի ցոյց տուաւ շէնքին բոլոր մասերն ու ծխախոտի պատրաստութեան եղանակը։ Պ. Նավիլ այցելեց նաեւ ծխախոտի տեղեւներու ինչպէս նաեւ թէմպէքիի մթերանոցը, եւ շատ գոհ մնաց այդ հսկայական մեծ շէնքին ինչպէս նաեւ գործարանին մէջ տեսած կանոնաւորութենէն։

—Մուլքիյէ վարժարանին քննութիւնք սկսած են անցեալ շաբաթ օրէն։

—Զաթալճայի կառավարիչն, ըստ տեղեկագրութեան Տէրքօսի միւտիրին, գրած է Ներքին գործոց նախարարութեան թէ Գարաման Տէրէի կողմը երեւան ելած մարախներէն երկու օրուան մէջ 285 օխա մարախ հաւաքուած է։

—Վերջերս Օրթագիւղի մէջ 26 հրեայ տղաքներ պատուաստուած են թագապետական պաշտօնէից կողմէ։

—Կատղած շուն մը Պոլսոյ Մեծ-Շուկային մէջ մարդ մը խածած ըլլալով, շունն սպաննուած և քննելու համար բժշկական վարժարանը ղրկուած է։

—Սեբաստիոյ նորընտիր Նաիպ Զիւհտի էֆէնտի երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ Սամսոնի ճամբով։

—Պոլսոյ Աքսարայ թաղին մէջ Հասան անուն մարդու մը ձեռքը կեղծ Մէճիտիյէ մը տեսնուելով, այդ մարդ ձերբակալուեցաւ։

—Մախսուսէի «Սէօյիւտլիւ» շոգենաւն երէկ Յոսէյշա ուղեւորեցաւ տանելով 235 զինուոր և զինուորական պիտոյքներ։

—Ի Բերա նորակառոյց շէնքի մը վրայ աշխատող գործաւոր մը նախընթաց օր նոյն շէնքին վրայէ յարկէն վար իյնալով գլխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Վիրաւորեալն անմիջապէս մօտակայ դեղարան մը տարուեցաւ, ուր նախնական դարմանները տրուեցան։

—Եգիպտոսի օսմանեան արտասովոր պատուիրակ Ահմէտ Մուխթար փաշայի կինն ու աղջիկն երէկ Աղեքսանդրիայէն մայրաքաղաքս ժամանեցին և ի Գատրգիւղ իրենց սեպհական քէօշկն իջեւանեցան։

—Ղալաթիի Թաղին մէջ երեքշաբթի գիշեր Խոհէմ, Իպրահիմ ու Հաճի Ահմէտ անուն անձինք կռուի բռնուելով, ասոնցմէ Ահմէտ հինգ տեղէն ծանրապէս, Իպրահիմ՝ թեւէն ու գլխէն և Խոհէմ գլխէն վիրաւորուեցան։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք վրայ հասնելով երեքն ալ ձերբակալեցին։

—Երէկ իրիկուն Ղալաթիոյ Բէրշէնպէ բազար թաղին մէջ Անտոն ու Եորկի անուն երկու գինեպանք կռուի բռնուեցան Հիւսնի անուն ջրհանկիրի մը հետ և ծանրապէս վիրաւորեցին զնա։ Վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրուեցաւ և ոճրագործք ձերբակալուեցան։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲՆ այս գիշեր պիտի ներկայացունէ ԺԻԼԷԹ ՏԸ ՆԱՐԲՈՆ (Gillette de Narbonne) օբէռա-գոմիք 3 արարուածով, մասնակցութեամբ տիկին Սանտրէ Բագաուի որ պիտի կատարէ Ժիլէթի դերը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ խումբը պիտի ներկայացունէ ՔԱՐՄԷՆ (CARMEN)։

Ա Զ Դ

ԾԽԱԽՈՏԻ ՐԷԺԻԻՆ

2,200 խորանարդ մեթր տախտակի նուազուրդն, որ յունիս 1|13 ին տեղի պիտի ունենար, յետաձգուած է յառաջիկայ յուլիս 1|13, միջօրէէն ետք ժամ 1 ին։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 1|13 յունիս 1892 1—8

(CUNARD) ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

«Շէրպուրկ» շոգենաւը, նաւապետ Ճօն Քինկ, աստ հասաւ։

Գ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Վկայեալք Կայս. Իրաւաբանական Համալսարանէն
Կ. Պոլիս, Ճէլալ-Պէյ խան, Նօ. 39

Կ'ընդունենք, Պատժական, Քաղաքային եւ Շէրիի եւ առեւտրական գործոց, զատերէն ելած վճարելութեանց եւ Առեւտրական վերաքննութեանց, ինչպէս նաեւ օտարահպատակաց հետ եղած և եւ է դատերու փոխանորդութիւններ։

Խմբագրութիւնք, Պաշտօնական լեզուէն ի զատ նաեւ Արաբերէն եւ Պարսկ. լեզուներով։

Խորհրդակցութիւնք գլխաւորապէս կէս օրէ առաջ։

Մասնաւոր խնամք եւ ուղղամտութիւն։

31 2—7

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՐՈԳԱՄԲՕԼ. — Ց. Թօլաեան էֆէնտի ձեռնարկած է ՐՈԳԱՄԲՕԼ անուն ֆրանսերէն վէպին թարգմանութեան, որ խիստ հետաքրքրաշարժ է։ Շաբաթը չորս ձեւով պիտի հրատարակուի 40 փարայի։ Կը ծախուի ի Բերա Թօլաեան տպարանին կից գտնուած ծխախաճառին, ինչպէս նաեւ Բերայի բոլոր ծխախաճառաց խանութներուն մէջ։ Ի Պոլիս՝ Ջրաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներու խանութներն ինչպէս նաեւ բոլոր լրագրավաճառաց քով։ 32 2—3

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 15 յունիս. — «Թայմզ» կ'իմանայ թէ ի Մէշէտ, անցեալ հինգշաբթի, 400 հոգի մեռեր են հնտախտէ և յաջորդ օրը բնաւ նուազում չէ եղեր. առեւտուրն ընդհատուեր է։ Կառավարութիւնն առողջապահական շղթայ հաստատեր է Թեհրանէն 40 մղոն հեռին։

ԱԹԷՆՔ, 15. — Երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեցաւ երկրին այլ և այլ մասանց մէջ. ի Թիւբէ, երկու տուներ փլան. բնակիչք դաշտերուն մէջ կը բնակին. — երկու աւազակապետներ սպանուեցան ի Թեսալիա։

ԼԻԶՊՈՆ, 15. — Պաշտօնաթերթն հրամանագիր մը կը հրատարակէ, որով արտաքին պարտուց տոկոսները մէկ երրորդի կ'իջեցունէ։ Արտաքին պարտքը ներքին պարտուց հաւասար վիճակի մը մէջ պիտի դրուի մինչեւ 31 յուլիս, թէ՛ կտրօնք եւ թէ արժեթուղթք։

ՊՐՈՒՍԷԼ, 15. — Խորհրդարանական ընտրութեանց մէջ, նախարարապետ Պէռնաէրդ և այլ մի քանի նախարարք և ամեն կուսակցապետք վերընտրեցան։ Նորընտիր Ծերակոյտը կը պարունակէ 44 կաթոլիկ և 30 ազատական անդամներ։ Հինգ ընտրութիւնք համեմատականի մնացած են։

Սակարան

ԳԱԼԱԹԻԱ, 4 Յունիս

ԸՆԹ. ՏՈՒՐՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՆ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	109 1/4
3 » Փարիզի »	23 07 1/4

Օսմանեան Փոխառութիւն

Երէկ երեկոյ գոց. [Միւդ. Գ. Սէրի]	22 17
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ »	22 17
Կէս օրին »	22 21 1/4
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երե. ոյ	83 10
» » ժամ 5ին	83 23

ԸՆԹԱՑՔ ԱԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն [illegible]	Սէրի	50 1/4
[illegible]		28 1/4
[illegible]		22 17

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Օսմանեան Պանքայ [illegible]	[illegible]	4 25
Քրէտի Լիոնէ [illegible]	» »	7 35
Պանք տը Փօնտ	» »	4 33
Սօս. Ճ. Նտ. է վալէօր	» »	4 23
Րէժի	» »	16 22
Թրամուէյ	» »	5 80
Թունէլին Երկաթուղի	Ֆր.	83 5/8
[illegible] Լավրիոնի Գ. Կ.		102

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	400
20 ֆրանքնոց	»	87 14
Անգլիական ոսկի	»	110 06
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	166 30
Մէճիտիյէ	»	89 30
Ֆլորին	»	51 15
Րուսական թղթադրամ	»	8 86
[illegible] արծաթ (տարբ.)	»	108 02
[illegible] արծաթ	»	101 30
Մէթալիք	»	97 30
Թառաֆիյէ	»	18
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 15 Յունիս

Ֆրանսական Պանքօ 3 %	100 45
» » 4 1/2 %	105 65
Օսմանեան փոխառ. Սէրի Դ.	20 70
» երկաթուղի	83 75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	380
[illegible] Օսմանեան	596 25
Օսմանեան Փոխառութիւն [illegible]	— —
Քրէտի Լիոնէ	787 50
Իտալական Պանքօ 5 %	93 05
[illegible] (1890)	433 75
[illegible]	491 25
[illegible]	470 62 1/2
[illegible]	385 93
[illegible] Լոնտրայի վրայ	25 20

ԼՈՆՏՐԱ, 15

[illegible]	96 75
[illegible] Սէրի Դ.	20 50
» » » Ա.	50 1/2
» » » Բ.	28 1/4
» » » Գ.	20 1/2
Փոխառութիւն 1877	— —
[illegible]	13 3/4
[illegible]	97 1/4
» [illegible] 1890	102 7/8
[illegible]	103
[illegible] 1890	— —
[illegible] երկաթուղի	21 1/2
[illegible] երկաթուղի	14
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 312

ՎԻԵՆՆԱ, 15

Օսմանեան երկաթուղի	43 50
» Րէժիի բաժնեթուղթք	179
Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	119 85
» Փարիզի »	47 40

ՊԵՐԼԻՆ 15

Փոխանակութիւն Լոնտրայի վրայ	20 320
» Փարիզի »	80 70
Րուսական թղթադրամ	— —
Օսմանեան երկաթուղի	90 50
Օսմ. փոխառութիւն Սէրի Դ.	— —
Օսմ. Րէժի	190 70

ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ՆՈՒԱԳՆԵՐ

ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Շանածուկին զովասանք — Առջինեկը, հինաւուրց զոյգ մը աղէտալի քինքիններ, Լուսավոր Գիրքոր, Սեանկութեան սրճազգը, Դրախտային գառնը, Առ Մելանիա, Վաղեմի գեղեցման, Մեռեալ տաղը, Սիրահար Կիկօն, Տանեան պէպէր, Տէր Գէորգ Արծրունի, Երանգ ծերուկ Տէրտէրին, Կիկօն ի Գասմ-բաշա, Ժողովրդեան զաւկին օրօրը. Սրբունի Մայրապետ ևն, Սրբունի Մայրապետի, Տէր Գէորգ Արծրունւոյ եւ Տէվրիշիպաշեանի Պասկերներ։

Գին 100 փարա

Կեդրոնատեղին է Զարդարեան գրատուն Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ թիւ 12. կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով Սունի Արքին եւ Պօղոս աղայից խանութներն։ 5—10

ԱՐՔՈՒՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ց'ՕՎԱՃՐԳ

Պատիւ ունեցայ այցելելու Օվաճրգ և Արսլանպէկ գիւղերուն մէջտեղ հաստատուած արքունական չուխայի գործարանն, ուր կ'աշխատին գրեթէ հինգ հարիւր հոգիէ աւելի գործաւորք, որոց մէկ մասն են գործարանին մէջ Ֆայտուն եղող զինուորք։ Բազում տարիներէ ի վեր շնորհիւ կայսերական կառավարութեան կառուցեալ այս կերպասուց գործարան կը հայթայթէ յիշեալ երկու գիւղից և Պարտիզակի ո՛չ սակաւ ընտանեաց օրապահիկը։ Միայն պարտիզակէն հարիւր քան հոգիէ աւելի աշխատաւորներ կը գտնուին անդ այժմ։ Առատ ջուրերու վրայ հաստատուած լինելով գործարանը, կրնանք ըսել թէ մշտնջենական շարժման մէջ է։ Արուեստի հրաշակերտ մ'է շինուածքն, Նրբին և ճարտարակերտ մեքենայներ, զանազան մեծութեամբ, հիացումն կը պատճառեն անսովաց՝ իրենց գործողութեան միջոցին. Եւրոպայի մէջ իսկ հազուագիւտ է, կ'ըսուի, արքունի այս գործարանին նման կերպասեղինաց գործարան մը։

Այս ընդարձակ շէնքին ամէն մասերուն մէջ կը տիրէ կատարեալ կանոնաւորութիւն և գործելու անընդհատ աշխատութիւն. վասնզի գործաւորք ըստ արժանւոյն վարձատրուելով և մեքենայից շարժմամբ ամէն դիւրութիւն եւս ունենալով՝ յօժարակամ կը մասնակցին որոշեալ աշխատութեանց։

Մասնաւոր գովեստից արժանի է գործարանին ընդհանուր Տեսուչ Վսեմ. Մուհիէտտին պէյն՝ որ իւր քաղցրաբարոյ բնաւորութեամբն սիրելի եղած է գործարանին պաշտօնէից և գործաւորաց միանգամայն, չարունակ անձամբ կը հսկէ աշխատութեանց ի քաջալերութիւն գործաւորաց, որոց վարձքերն եւս կանոնաւորապէս վճարելու համար մեծ փոյթ ունի։ Վսեմ. Մուհիէտտին պէյ հաւասար խնամով կը նայի հայրաբար ամէն կարգի աշխատաւորաց վրայ։ Իւր տեսչութեան առաջին գործն եղած է գործաւորաց համար հաստատել խնայողական Սնտուկ մ՝ հաճութեամբ ամենեցուն, և ըստ վկայութեան աշխատաւորաց յոյժ օգտակար ձեռնարկութիւն մ'է այս։ Այս խնայողական Սնտուկէն իրենց ամսական վարձքին համեմատութեամբ գործաւորք ի հարկին կարող են դրամ առնուլ, երբ դեռ ընդհանուր բաշխման ժամանակն եկած չէ։

Այս և ուրիշ կանոնաւոր անօրինութիւնք յոյժ օգտակար բրած են Վսեմ. Մուհիէտտին պէյի Տեսչութիւնն Արքունի գործարանին մէջ, որ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին՝ կը մատակարարէ ո՛չ սակաւ կարօտելոց օրապահիկ պարէնն։

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՊԻՊԻԵԱՆ

Նիկոմիդա

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ

Կովկասեան լեռնաշղթայի հիւսիսարեւմտեան այն մասը, որ ձգւում է դէպ ի հիւսիս՝ սկսած հռչակաւոր Էլբրուս ձիւնապատ գագաթից, որի հիւսիսային փէշերից սկիզբն են առնում Կուբան, Մալկա և Պօդկումօկ գետերը, —վերջինս, որի վրայ են գտնւում Կիսլաւոդսկ, Եսսենտուկի, Պեատիգորսկ և Գեօրգեւսկ, կազմում է կոմս գետի աջակողմեան սկզբի և մեծ ճիւղը, —Կովկասի ամենագեղեցիկ անկիւններից մէկն է ներկայացնում։ Պօդկումօկ գետի հովիտը՝ սկսած ակունքներից մինչեւ Կիսլաւոդսկի, իր բաց ընդարձակութեամբ, շրջապատող բլուրներով ու սարերով, գետերով ու կարկաչահոս ջրերով և վերջապէս բանաստեղծական տեսարաններով՝ մարդուն զմայլեցնում են։

Կլիման այս կողմերում բարեխառն է. ձմեռն այստեղ աւելի մեղմ է քան Պեատիգորսկում, իսկ ամառն աքանչելի։

Թէ հովիտը և թէ ընդհանրապէս մօտակայ բլուրներն ու սարերը զուրկ են անտառներից. բայց գետի ափերին կան թփայորդներ (թփեր), որոնք, ինչպէս պատմում էլ են, պարզ ապացոյց են, թէ ժամանակով այս կողմերում եղել են ընդարձակ անտառներ։ Սակայն վերջին ժամանակները այրուել ոչնչացել են այդ անտառները. բայց տեղ տեղ, օրինակ գետի ձախ կողմում դէպի հիւսիս, մօտ 20 վերստ հեռու Բուրգուստան կոչուած մեծ աուլի շրջակայքում կան խոշոր անտառներ։

Չընայելով կլիմայի բարեխառնութեան, այնու ամենայնիւ տեղացիք երկրագործութեամբ չեն պարապում ո՛չ այն պատճառով, որ այստեղ հացահատիկները չեն հասնում, այլ գլխաւորապէս նրա համար, որ սովորել են անասնապահութեան։ Այստեղ պտղատու ծառերի մի քանի տեսակներ՝ խնձորենին, տանձենին, կեռասենին, սալորենին, բալենին մեծ յաջողութեամբ աճում են։

Կաբարդա և Բուրգուստան չերքէզների աուլները սանող ճանապարհի Պօդկումօկ գետի երկու ափի վրայ գտնւում է Աբուլ դարձեալ չերքէզների աուլը, 30 տնից բաղկացած. իսկ սրան կից՝ կպած գետի աջ կողմում՝ Թամբեաների գեանից բաղկացած փոքր հայոց գիւղը։ Չերքէզները վարում են նահապետական կեանք։

Հայերը սրանից 35 տարի առաջ վերջնականապէս հաստատւում են յիշեալ Աբուլ կոչուած տեղը։

Հագուստի տարազն այն է, ինչ որ կաբարդացիներինը։ Մայրենի լեզուի հոտ չկայ, մի բառ անգամ չը գիտեն հայերէն։ Գործածական լեզուն չերքէզերէնն է, մասամբ ռուսերէնը։ Սակայն, այս էլ պէտք է խոստովանել, որ ցեղային և կրօնական սովորութիւններից շատերը մինչեւ այսօր ճշտութեամբ պահել են, իսկ դէպի եկեղեցին՝ սրտով նուիրուած են։ Արեւելեան անկեղծ հիւրասիրութիւնը և ընտանեկան անքակտելի սէրը, հաւատարմութիւնը, համակրանքն ու յարգանքը դէպի մեծը— սրանց մէջ դեռ եւս չեն կորցրել իրանց արժանիքը։

Սրանց հովւում է Գեօրգեւսկի և կամ Պեատիգորսկի ծխատէր քահանան որոնք տարւայ մէջ մի քանի անգամ այցելում են՝ մեծ տօներին եւ մկրտութիւն ու ննջեցեալ պատահած ժամանակը։ Ունին սեպհական գերեզմանատուն, բայց չունին եկեղեցի։ Դրանց որդիքը սովորում են ռուսաց միջնակարգ դպրոցներում և շրջակայ քաղաքների հայոց դպրոցներում։ Դրանցից մի երիտասարդ միայն, որ իր կրթութիւնն ստացել է Էջմիածնի ճեմարանում, այժմ ուսուցիչ է Գեօրգեւսկում։ Սրանց բարեկամական ու ազգակցական կապերն Արմաւիրցի հայերի հետ է, որովհետեւ երկու կողմն էլ չերքէզախօս հայեր են, միմեանց կը հասկնան։ Եթէ դրանցում լինէին հայախօս կանայք, գուցէ և մինչեւ այժմ ծանօթ լինէր նրանց մայրենի լեզուն. շատ ու քչից իր նրանց համար օտարոտի հնչիւններով։

Հինգ տուն սրանցից ունեւոր է, լաւ կարողութեան տէր, իսկ չորսը միջակ ապրուստ ունին։ Ունեւորներն ունին երկյարկանի գեղեցիկ մաքուր տներ, ամէն սարք ու կարգով։ Ունին սեպհական ընդարձակ հողեր— արօտատեղիներ և անտառներ։ Գլխաւոր պարապմունքն է՝ անասնապահութիւնը՝ արջառ, ոչխար և գլխաւորապէս ձի։

Կովկասի կառավարչապետները՝ բոլորն էլ համարեա թէ իրանց ներկայութեամբ յարգել են սրանց հիւրասիրութիւնը և գոհ սրտով հեռացել։

Պեատիգորսկ 10 մայիս (ՏԱՐԱԶ)

ՆՈՐԱՎԷՊ

ՓՈԹՈՐԻԿԸ

Մանշի ծովեզերաց վրայ անցեալները ծագած փոթորիկ մը հետեւեալ ընտանեկան սրտաշարժ դէպքն յառաջ բերած է։

Այս դէպքին վայրն է Նորմանտեան փոքր նաւահանգիստ մը որուն անունը տալ աւելորդ է։

Տիկին Պօտուէն հարուստ կալուածատիրուհի մըն է։ Իր հայրը, Քոյի գաւառէն ագարակատէր մը, հարստութիւն մը թողած էր իրեն, զոր անշուշտ պիտի վատնէր իր ամուսինն՝ եթէ ժամանակին մեռած չըլլար։ Մէկ զաւկով այրի մնալով, տիկին Պօտուէն միտքը դրած էր իր որդին ամուսնացունել հարուստ աղջկան մը հետ և այսպէսով աւելի ընդարձակած տեսնել իր տունը։ Դժբաղդաբար, Լուի Պօտուէն սիրահարեցաւ խեղճ ձկնորսի մը աղջկան, որ նաւ մը իսկ չունէր, եւ որոշեց ամուսնանալ անոր հետ։ Այրին մերժեց հաւանութիւն տալ։ Տղան յամառեցաւ։ Այդ երկրին մարդիկն յամառ կ'ըլլան։ Պայքարը մէկ տարի տեւեց, յետ որոյ.— «Ամուսնացիր եթէ կ'ուզես, ըսաւ մայրը, բայց երբէք չպիտի տեսնեմ կնոջդ երեսը և փարա մը չպիտի առնես ինձմէ՝ իմ ողջութեանս»—«Ուզածդ ըրէ» ըսաւ Լուի։ Եւ ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ։

Հինգ տարի անցաւ։ Երեք պզտիկ տղաքներ ծնան։ Լուի ձկնորսութեան կ'երթար իր աներոջ հետ։ Կինը կը սնուցանէր իր զաւկները. քիչ մը չքաւորութեան մէջ էին։ Բայց չէին տրտնջար։ Ոչ ալ Տիկին Պօտուէնին կը դիմէին։ Կիրակի օրերը, երբ պատարագէն ելնելնուն անոր հանդիպէին, կ'ողջունէին զնա՝ վասն զի իրենց պարտականութիւնն էր։ Այն ատեն, այրին, կը ցցուէր իր գորշագոյն կրկնոցին մէջ և քայլը կը փութացնէր առանց պատասխանելու, իբր թէ օձ մը խածած ըլլար զարշապարը։ Ոչ այցելութիւն, ոչ նամակ, ոչ ալ ո և է յարաբերութիւն։ Միայն այս բարեւը զոր կուտային երկկն ու կինը և զոր պառաւը չէր փոխարինէր։

Օր մը, փոթորիկը մռնչեց ծովը եւ դղրդեց ծովեզրին տուները։

Տիկին Պօտուէն առանձին կապրէր իր Աննէթ աղախնոյն հետ, նորմանտացի բիրտ աղջիկ մը։

Աննէթ ձեռները կցելով ըսաւ.

—Ի՜նչ օդ կ'ընէ, տիկին։ Շատեր մտատանջութեան մէջ ըլլալու են։

—Որո՞նք, հարցուց այրին որ իր սովորութեան համեմատ երթեւեկելով, ամէն բանի կը դպչէր՝ առանց բանով մը զբաղելու երեւոյթն ունենալու։

—Ծովուն վրայ գտնուողներուն ազգականները։

Տիկին Պօտուէն կանգ առաւ։

—Կը բաւէ՝, ըսաւ չոր ձայնով մը։

Կար մը առաւ, և ըստ որում երկինք սեւ էր և լոյսը տկար, պատուհանի մը առջեւ գնաց նստաւ։

Աննէթ, կանգուն, երեսը ապակիններուն փակուցած, փողոցը կը նայէր՝ Լաւութիւն հրամայուած ըլլալով իրեն, ատեն ատեն միայն կը խօսէր բանելով. «Տե՛ս, Պ. Պերթրանի ծխնելոյզը փլաւ... Ա՛հ, աւասիկ Պ. Նարտօնը որ ծովեզր կ'իջնէ, կիչարն ալ և Տրնի Փօֆրուան և Մատլէն կուսարն ալ... հետաքրքիր եմ գիտնալու թէ ի՛նչ տեղի կունենայ հոն վարը։»

—Շատախօ՛ս, կը մռլտար այրին։

Աննէթ որոշեց լռել. բայց ապակիին վրայ հետզհետէ կը տափակցունէր քիթը։

—Ո՛չ, գոչեց վերջապէս ոտքը գետին զարնելով, ես անանկ օդ տեսած չեմ։

Տիկին Պօտուէն ծալեց կարը եւ սկսաւ քալել։

Կը լսէին փոթորկին ահագին սուլիւնը, ատեն ատեն աղաղակներ, երկաթի ճանճիւններ, փրթող փեղկերու աղմուկներ որք պատերուն կը զարնուէին։

Ովկէանոսն ահարկու ըլլալու էր։ Այրին ուղղակի աղախնին քով գնաց։

—Շատ աղէկ, քանի որ հետաքրքիր ես, հագի՛ր սանդալներդ և միւսներուն պէս ըրէ, լուր առնելու գնա՛։

Աննէթ մէկ վայրկեանէն պատրաստուեցաւ։

Դուռը գոցելու պահուն.

—Պիտի գաս ինծի իմաց տաս եղածը, ըսաւ տիկին Պօտուէն։

Պառաւ նորմանտուհին վերսկսաւ իր պտոյտը։

Սենեակին մէկ ծայրէն միւսը կ'երթար, թեւերը խաչաձեւած, շուրթերը սեղմ, ըստ իր սովորութեան քննելով ճամբուն վրայ գտնուող ամէն առարկայ։

Տասը վայրկեան անցաւ։

—Սա Աննէթը չի դառնար։

Հովին սաստկութիւնը կրկնապատկուած էր. ա՛լ միայն անոր ձայնը կը լսուէր։

Ցանկարծ տիկին Պօտուէնի ակնարկը պլշուցեալ մնաց. սենեկին մէկ անկիւնը, մանկան պզտիկ անկողնոյ մը վրայ յառած էր։

Այդ տուներուն մէջ, ամէն բան կը պահեն և ամէն բան իր տեղը կը թողուն։

Որդւոյնն էր այն անկողինը։

Իր որդւոյն որ ծովուն վրայ էր։

Ժամէ մը ի վեր, այրին անոր վրայ կը մտածէր։

Բայց, իր մտածման մէջէն, միշտ մեծցած Լուին էր որ կ'անցնէր, քսանեւհինգամեայ կորովի ձկնորսը, որ ըսած էր իրեն. «ուզածդ պէս ըրէ՛», երբ ինք արգիլած էր նմա ամուսնանալ, որ սակայն ամուսնացած էր։

Հիմակ, նորէն կը տեսնէր տղան, իր վէնի մազերով, փօսիկներով ծակուած աղուոր այտերով և կապոյտ աչուըներով։ Կը յիշէր անոր առաջին ճիչերը, քքիչները, լիաշուրթն համբոյրները և այն խորհուրդները զորս մայրն յղացած էր անոր օրօրոցին քով։

Պարապ բան է Քոյի երկրէն ըլլալ, հարուստ ըլլալ, յամառ ըլլալ, քար ըլլալ, առնցմով հանդերձ սիրտը կը շարժի երբ հովը մռնչէ։

—Աննէթն ալ չի դառնա՜ր...

Կախուած տեղէն առաւ կրկնոցն և ինքն ալ դուրս ելաւ։

Երբ փողոցը կը դառնար, խմբակ մը ճամբան գոցեց։ Այս խմբակ կը շրջապատէր երկու երեք ձկնորսներ, ջրաթաթաւ զգեստներով, ցեխոտած մեծ կօշիկներով, երեսնին ու ձեռուընին արիւնլուայ։ Այրին կեցաւ խիղոյն և խուլ ձայնով.

—Դարձա՞ւ, հարցուց։

Հոն գտնուողներէ մին աչքովը խորհուրդ հարցուց միւսներուն և պատասխանեց։

—Այո՛։

Կինը շարունակեց ճամբան։ Այն ատեն նաւազներէ մին զատուեցաւ խմբակէն եւ անոր ետեւէն վազեց։

—Տիկին Պօտուէն, տիկին Պօտուէն, ո՞ւր կ'երթաք այդպէս։

—Հո՛ն։

Եւ ծովը կը ցուցնէր։

Մարդը՝ կրկնոցէն բռնելով կեցուց զայն։

—Ի՞նչ պիտի ընէք երթաք։ Օդը գեղեցիկ չէ. տուն դարձէք, քանի որ մենք ամէնքս ալ դարձած ենք, այնպէս չէ՞։

Այրին անոր աչուըներուն մէջ նայեցաւ պիշ պիշ։

—Ամէ՞նքդ ալ։

—Բայց անշուշտ։

—Երդում ըրէ՛։

Նաւազը խռովեցաւ։

—Տէ՛ր Աստուած, ըսաւ, աս եղերբը չելնողներն անշուշտ Իբօր ելած են... կամ ի Ֆէքան, ո՞վ գիտէ։

Կինը ինքզինքը ազատեց և ուղեց նորէն ճամբան շարունակել։ Նաւազը նորէն կեցուց զայն։

Աննէթ վեր կ'ելնէր փողոցէն՝ այլայլած դէմքով։

—Ո՛չ, ո՛չ, գոչեց տեսնելով իր տիրուհին։ Ո՛չ, տիկին մի՛ երթաք։

Պառաւը սաստիկ դողալ սկսաւ։ Իր աբեւակէզ դէմքը կապարագոյն եղաւ, աչուըները գոցուեցան։ Աղախնոյն կրթնեցաւ չիյնալու համար։

—Ցանցանքն ի՛մս է, յանցանքն ի՛մս է, կը կրկնէր և այս խօսքն ըսած ատեն ակռայները կը կափկափէին։

Ուղեցին տուն մը մտցնել զնա, մերժեց։

—Աննէթ, ըսաւ, տեսնել կ'ուզեմ զանոնք։

Այրիին վրայ կարծես հրաշքով մը ուժ եկաւ։

Երկու կիները ճամբայ ելան դէպ այն տունն ուր կը բնակէր Լուի Պօտուէն։

Աննէթ փթթամտը մղլակին վրայ դրաւ։ Տիկին Պօտուէն ներս մտաւ։

Ներքին կողմը կը նմանէր ամէն ձկնորսի տանց ներքնակողմին։

Կապոյտ վարագոյրներով շրջապատեալ մեծ անկողնոյ մը ոտքը՝ երկու անկողնիկներ բաժնուած էին բարձրէ օրօրոցով մը։ Ծայրայեղ մաքրութիւն մը կը տիրէր։

Մանկամարդ կինն հագիւ ոտքի ելած էր իր վերջին ծննդաբերութենէն։ Նստած էր՝ ամենէն պզտիկ տղան ծնգացը վրայ, միւս երկուքը իր գոգնոցին կախուած՝ բոլորովին ահաբեկ։ Մտատանջութիւնն աւելցուցած էր անոր տժգունութիւնը։ Չի կըրնալով դուրս ելնել, իր ծնողքը զրկած էր լուր առնելու և կը սպասէր, հազիւ չունչ առնելով և արտասուելով։ Իր կեսրոջ ներս մտնելը տեսնելով, փորձեց ոտքի ելնել՝ մրմնջելով.

—Տիկին...

Պառաւն ուղղակի անոր գնաց և պատասխանեց.

—Աղջիկս...

Ցետ որոյ, բազկացը մէջ առաւ երկու տղայքը, և տախտակամածին վրայ ինալով սկսաւ զայնս համբուրել։

Հեծկլտուքներու պոռթկում մը եղաւ այս։

—Խե՜ղճ պզտիկնե՜ր... Մի՞թէ... Զե՞ք գիտեր... Աստուա՛ծ իմ։

Աննէթ կուլփի հարուածներ կուտար իր կուրծքին։

Ցանկարծ, փողոցին մէջ աղաղակներ լսուեցան։

Ուրախութեան աղաղակներ։

Դուռը նորէն բացուեցաւ. Ազգականաց եւ բարեկամաց խումբի մը գլուխն անցած Լուի երեւցաւ սեմին վրայ։

—Ի՛նչն է, ի՛նչն է։

Մէկ վայրկեանի մէջ, բոլոր հոն գտնուողներն ոտքի ելան։ Մանկամարդ կինը դէպ ի ամուսինը վազեց, տղայք դէպ իրենց հայրը գլորեցան։

Միմիակ տիկին Պօտուէն իր տեղը մնաց, անշարժ, արձանի պէս։

Ձկնորսը նշմարեց զայն։

Նետեց գլխարկը և յառաջացաւ ըսելով.

—Մա՜յր։

Այրին բազուկները անոր կարկառեց։ Վտանգը վերստին բացած էր իր մայրական սիրտը։

(ՍՈՒԱՌԷ ԼԻԴԷՌԷՌ)

Թարգմ. Է. Ֆրանսերէնէ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Եէնի-Գափուի Սրբակրօն Տ. Խաչատուր քահանայ Տ. Գաբրիէլեան, որ հաստատութեանս նպաստ հաւաքել իւր գլխաւոր մըտածմանց առարկաներէն մին համարած է իրեն, այս անգամ (12րդ տարի) հանգանակութեան ձեռնարկելով, յաջողած է 2592 քիլօ հացագին համար նուէր հաւաքել։

Բաղցրագոյն պարտականութեամբ կը փութամք հրապարակաւ մեր ջերմ շնորհակալութիւնն յայտնել թէ՛ Նորին Արժանապատուութեան, թէ՛ նուիրատու բարեգութ տեարց, բարեսիրտ տիկնայց եւ օրիորդաց։

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենապետ	Քարտուղար
Ա. ԽՈՐԱՍԱՆՃԵԱՆ	ՍԱՐԳԻՍ Ա. ԹԱՇՃԵԱՆ

ՑԱՆԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

Բարեգութ Տեարք և բարեսիրտ Տիկնայք և օրիորդք

Ալեքսան, Խաչիկ և Պօղոսիկ Սագաեան 60, Եղիա Մարտիրոսեան 60, Սէրվիչէն Փորագրիչ 54, Միհրան Գափամաճեան 40, Ցակոբ Եղիսեան 40։

20 ական ղրուշ նուիրողք.

Գարեգին Նուրեան, Գէորգ Արսլանեան, Գէորգ Լութֆեան, Գրիգոր Կիւրճեան, Եղիա Սիմոնեան, Կարապետ Պէրպէրեան, Հմայեակ Մարտիրոսեան, Մանուէլ Պէչլէրեան, Մանուկ Սիմոնեան, Ցովհաննէս Ալաջեան, Նշան Բաքալեան, Պետրոս Բաքալեան, Ստեփան Սարգիսեան։

10 ական ղրուշ.

Բիւզանդ Նուրեան, Գամիկ Հիւնքեարպէյէնտեան, Գառնիկ Իւթիւճեան, Գառնիկ Կիւմիւշեան, Գառնիկ Ցարութիւնեան, Գառնիկ Վանլեան, Գէորգ Միրիճանեան, Գրիգոր Թնկրեան, Երուանդ Կիւլլապեան, Լէոն Խնամիրեան, Կարապետ Տէր Անդրէասեան, Ղազարոս Երամեան, Մարտիրոս Ալաճեան, Մարտիրոս Ղալիկեան, Մաքսուտ Մէրամէթճեան, Միհրան Մուրատեան, Մկրտիչ Ցօլակեան, Ցարութիւն Մալէմէզեան, Ցակոբ եւ եղբարք Պուրնաւեան, Ցովհաննէս Քայէքճեան, Ցովհաննէս Քէրէստէճեան, Նաւիպ Աճէմեան, Պաղտասար Պիթլեանի ի յիշատակ, Պօղոս Էքսէրճեան, Ռուբէն Քամալիէլեան, Սահակ Պէչիրեան, Սիմոն Գազազեան, Սիրուն Ոսկիհանեան, Ստեփան Եազըճեան, Ստեփան Մէքիկեան, Օհան աչեան։ 300 ղըշ Խաչատուր քահանայ Տէր Գաբրիէլեան։

5 ական ղրուշ.

Աբրահամ Խաչատուրեան, Աբրահամ Տամատեան, Ալէքսան Ալաճաճեան, Անդրանիկ Ֆէնտիկեան, Արամ Տամկաճեան, Բարթամ Ղազարոսեան, Գաբրիէլ Եազըպճեան, Գաբրիէլ Կիրակոսեան, Գալուստ Թէմպէքճեան, Գասպար Ցովհաննէսեան, Գարեգին Ապահունի, Գէորգ Թորգոմեան, Գէորգ Սիւսեան, Գրիգոր Ջորաեան, Գրիգոր Թորոսեան, Գրիգոր Պարոնեան, Գրիգոր Սագաեան, Դաւիթ Աղամեան, Դաւիթ Մինասեան, Եղիա Խաչատուրեան, Թադէոս Բալըքճեան, Թադէոս Մէհտէրեան, Կարապետ Գէորգեան, Կարապետ Տամատեան, Մանուկ Խնամիրեան, Մաքսուտ Ցարութիւնեան, Մելքիսեդէկ Տամատեան, Միհրան Պօյաճեան, Միսաք Տաքէսեան, Մկրտիչ Թօմարդալեան, Մկրտիչ Սըվաճեան, Ցակոբ Բախալեան, Ցակոբ Քէսէճեան, Ցովհաննէս Կարապետեան, Ցովսէփ Կիրակոսեան, Ցովսէփ Համբարձումեան, Նիկողոս Պէկեան, Նշան Սիւսեան, Սահակ Պօղոսեան, Սարգիս Սիւսեան, Սեպուհ Քէսէճեան, Ստեփան Ճանեան, Ստեփան Ճանիկեան, Տրդատ Աղամեան։ Իսկուհի Մ. Գալբաքճեան 50, Ազապի Մ. Գափամաճեան 40, Դուդու Կ. Գափամաճեան 40, Եփիմէ Գ. Գափամաճեան 40, Միհրիւլէ Գ. Կիւմիւշկիրտեան 40, Բերուզիկ Հ. Ալաճաճեան 27, Նեվրիկ Ն. Պօհճէլեան 27։

20 ական ղրուշ.

Ազապի Խ. Քէօմիւրճեան, Ակիւլինէ Գ. Ալգեր, Ակիւլինէ Թ. Բարաճեան, Ակիւլինէ Ս. Մանուէլեան, Ազնիւ Գարակէօզեան, Արտեմ Ց. Աստուածատուրեան, Բարխա Ց. Բաքալեան, Բարխա Տ. Աճէմեան, Բերուզիկ Մ. Մինասեան, Բերուզիկ Ց. Սամանճեան, Բրաքսիօն Թ. Գաբամաճեան, Եւգինէ Մ. Կիւլլապեան, Էլիզա Շ. Նագաշեան, Եփիմէ Տէր Հ. Փափազեան, Եփիմէ Մ. Թաշճեան, Թագուհի Ա. Ունճեան, Թուրֆանդա Մ. Ֆրէնկեան, Իսկուհի Գ. Մուրատեան, Իսկուհի Կ. Փափազեան, Իսկուհի Ս. Ճամճեան, Կալինիկէ Կ. Կիւմիւշկիրտեան, Հանըմայ Գ. Կիւմիւշճեան, Հէրիքա Ց. Ջըրաճեան, Հռիփսիմէ Ա. Շամամաճեան, Հռիփսիմէ Ն. Մօստիճեանի ի յիշատակ, Օր. Հռիփսիմէ Շիշմանեան, Մագդաղինէ Գ. Գասպաճեան, Մաննիկ Ն. Ֆրէնկեան, Մարեամ Ս. Բադալճեան, Մարիանէ Թ. Թաշճեան, Մարիամ Ա. Ֆրէնկեան, Մարիամ Գ. Նագաշեան, Մարիամ Ց. Թռնաքեան, Միհրիւլէ Տ. Մանիկեան, Նէմզուր Գ. Ցօլակեան, Նեկտար Գ. Խնամիրեան։

Գումար 2328 ղրուշ.

(Մնացեալը վաղուան թուով)

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գիւղիս ազգ. աղջկանց Վարժարանի Խնամակալուհեաց Մասնաժողովն պատիւ ունեցաւ ստանալու ձեռամբ Մասնաժողովոյս նախագահ Ազնուափայլ Տիկին Աննա Էսայեանի՝ ի նպաստ Մասնաժողովոյս եղած հանգանակութենէն 3275 դահեկան ըստ յետագայ ցուցակի, որուն համար ներկայիւս կուգայ իւր անկեղծ շնորհակալիքն յայտնել։

Ի դիմաց Խնամակալուհեաց Մասնաժողովոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
ՀՌԻՓՍԻՄԷ Գ. ՊԱՊԱՍԵԱՆ	ՈՐԲՈՒՀԻ ԹԱՓԱՌԵԱՆ

Ցուցակ Նուիրատուաց

Տիկին Աննա Էսաեան 648 ղրուշ, Տիկին Արտեմ Էգնաեան 120, Տիկին Գայեանէ Ալլանեան 60, Տիկին Զարուհի Համամճեան 108, Տկ. Էրանիկ Նէյրուզ 20, Տկ. Էրանիկ Հաճեան 60, Տկ. Էրանիկ Ցակոբեան 162, Տկ. Թագուհի Ներսէսեան 108, Տկ. Թագուհի Հալաճեան 120, Տկ. Իսկուհի Մուրատեան 30, Տկ. Նունիկ Րէյիզեան 108, Տկ. Նարգիկ Փանոսեան 54. Տկ. Նեկտար Գալաղեան 120, Տկ. Նարգիկ Ներսէս 108, Տկ. Ոսն 216, Տկ. Պէաթրիս Ինճէեան 60, Տկ. Սօֆի Ցովասափեան 30, Տկ. Վիրգինեա Պազտատլըեան 120, Տկ. Վարվար Էգնաեան 120, Տկ. Վասիլիկի Մարկոսեան 20, Տկ. Վարդուհի Ագնաւորեան 108, Տկ. Վերոնիկ Մաքսուտ 108, Տկ. Տիրուհի Բրօթօբօբօֆ 163, Տկ. Փորթուկալ 108, Տկ. Ֆուլիկ Մաքսուտ 108, Օր. Ազապի Զալըգճեան 60, Օր. Ռոմելա Շապկաճի, Օր. Սօֆի Հաճեան 60, Տքթ. Կարապետ Էֆ. Եալըպեան 108։

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Պարոնը իւր սենեակը կը հագուի։ Դուռը կը բացուի և կառապանին ձայնը կը լսուի, որ մտերմօրէն կըսէ.

—Է՛, ինծ նայէ, այս երեկոյ դուրս պիտի ելլե՞ս։

—Ի՞նչ է այն, ժօզէֆ, այդ ի՞նչ մտերմութիւն է։

—Օ՛, ներեցէք, պարոն, Տիկինը կարծեցի։

* * *

Սրճարանի մը մէջ սպասաւորները իրարու կ'ըսեն.

—Ինչպէ՞ս գիտես թէ այս պարոնը միլիոնատէր մ'է։

—Շատ լաւ գիտեմ, վասն զի բնաւ նուէր չիտար մեզ։

* * *

ՑՈՒՇՔ

Կը սիրեմ ծաղիկները, որովհետեւ լեզու չունենալով կիներ են։

—Ծերունիի մը օրհնութիւնը երբէք չարիք չը հասցուներ։

—Երբ կին մը երկու սիրահարաց մէջ կը վարանի, միշտ երրորդ մը կ'ընտրէ։

—Կնոջ մը ուղղուած շնորհալի խօսքերը սիրոյ անմուտ մասն են։ Տ. Զ.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ ՕՍՄ. ԼԵԶՈՒԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

Հեղինակ՝ ՆՇԱՆ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Սոյն ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆՆ ԵՒ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆԸ մեծ դիւրութեամբ կ'ուսուցանէ «ընթերցումն», «ուղղագրութիւն» և «քերականական սկզբունքներ»։

Կեդրոնատեղին՝ Կ. Պոլիս, Կամուրջին գլուխն, Օսմ. Գրատունն։ Կը գտնուի նաև գրավաճառաց քով։

Վարժարանաց համար ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ԶԵՂՉ։ 20 3—4

Փարիզի բոլոր վայելչասէր տիկնայք կը գործածեն Տիաֆանը, Սառա Պէռնար Փուտրան, և Տիաֆան հոտեղինաց վաճառատան միւս բոլոր արտադրութիւնները։

Օ ՔԱՄԵԼԻԱ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Բերա, Մեծ-Փողոց, 194

Կը ծանուցանենք արգոյ հասարակութեան թէ եղանակիս համար բազմաթիւ նիւթեր ուշ հասած ըլլալով՝ մնացած են ի հաշիւ այն գործարանատեարց որք պատուիրած են զմեզ վաճառել բոլոր այս նիւթերը

40 % զեղչ

Այս վաճառքներն են մեծաքանակ «Փուլառներ», «Սիւրա շանժաններ», «Մուսլիններ», «Սաթինէթներ» և «Պաթիսթներ»։

Այս վաճառմամբ կ'ընծայենք մեր յարգոյ յաճախորդաց

Բոլորովին առաւելութիւններ

և կը յուսանք թէ պիտի բարեհաճին օգտուիլ այս

Մեծ հաճոյք առթել

Այս արտասովոր վաճառումն պիտի տեւէ 30 օր միայն, սկսեալ 1892 յունիս 6, երկուշաբթի օրէն։ 15 5—12

«Ռէքոնոմի Ընթէրնասիոնալ» ապահովագրական ընկերութեան այն ամէն բաժանորդք, որք իրենց ամսական վճարումներն բրած չեն, պարտին վճարել հաւաքչաց և կամ Ընկերութեան գրասենեակն։ Հոկտաւ պարագայի մէջ, Ցուլիս 1ի (Ռ. Ե.) բաշխման չեն մասնակցիր, որով ընկերութիւնը ներկայ ծանուցմամբ ամէն պատասխանատուութենէ զերծ մնալով որ եւ իցէ առարկութիւն և կամ գիտողութիւն չպիտի ընդունի։»

Տնօրէնութիւն Կ. Պոլսոյ ճիւղի

Բ. ՇԻՀԻՐԼԻԵԱՆ

1892 Ցունիս 3|15

Կիւլպէնկ խան 26, 27 39 1—3

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Քէօփրիւլիւ Ալայեաս խան Բիւ 4.

Մուքապէլէճիլեր էնի Մէյտանըն

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ աղերսագրի, լահիայի, բրօթէսթօյի, մուրհակի, պայմանագրի, ծանուցագրի և այլ ամէն տեսակ գրութեանց տաճկերէն, հայերէն, յունարէն, գաղղիերէն, անգլիերէն, գերմաներէն, սպաներէն, իտալերէն, ռուսերէն, պուլկարերէն, եփրայերէն լեզուաւք։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ նոյն օրինակ ամէն տեսակ գրութեանց յիշեալ զանազան լեզուաւք։

ՀԱՇՈՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ կնճռալից հաշուոց, յարգարումն և տոմարակալութեան դրութեան վերածումն անկարգ տոմարաց։

27 2—60

Աւասիկ վայրկեանն յորում հեռատես մայրերը իբր մաքրողական ու զօրացուցիչ դեղ առնել կուտան իրենց պզտիկ տղայոց հակասկրոֆիւլիկ օշարակը։ Այս դեղ կ'ազդէ խոտի զօրգն քանակութիւններով զոր բնականապէս կը պարունակէ Ցիկոտիմը և ծծումբով որ կը գտնուի Ռէֆորի մէջ։ Բայց երեսուն տարիէ ի վեր, բժիշկները հակասկրոֆիւլիքէն նախամեծար կը համարին ԿՐԻՄՈ ԵՒ ԸՆԿ. ԻՕՏԱՑԵԱԼ ՌԷՖՈՐԻ ՕՇԱՐԱԿԸ, որ աւելի շուտ ազդելու առաւելութիւնը կ'ընծայէ և կը պարունակէ աւելի մեծ քանակութեամբ խոտ՝ բաղադրուած ջրկոտիմի հիւթին հետ։

Եթէ ձեր տղայքը տժգոյն են և աճումէ խոնջած, եթէ ծոյլ են, ախորժակէ զուրկ, բանէ մը չեն ախորժիր, անմիջապէս «Լըրասի երկաթ» տուէք անոնց։ Քանի մը օրուան մէջ, ուժը և գոյնը տեղը կուգան և զգալի կերպիւ կրնաք տեսնել օգուտը։

ԻԼԱՆ

Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նըզարէթի ֆասըլգասը իչուն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն 8 պարիլը գուվէթինտէն պիր վաբօր մաքինասը իլէ պիր ատէտ գազղան չէբայիթը լազըմէսի իլէ միւնագասաեա գօնուլթուղունտան պու պապտէքի չէբայիթի անլամագ խըթեէնլէրին իչպու հազիրանը բուլունն 18ինճի բէնչշէնպիհ կիւնինէ դատար ճումա վէ բազարտան մաատա պէհէր կիւն նըզարէթէ միւչարիւլէյհա խարճ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

1 հազիրան 308 37

Բէյգա

Թէմմուզ մուգթէզայի իրատէյի սէնիյէի Ճէնապը Բատիշահիտէն օլան Չիֆթէլէր հարրայը հիւմայունը Թելղըրաֆ խաթթը իչուն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն 6500 քիլօկրամ 4 միլիմէթրօ թիմուր թէլ իլէ 975 ատէտ իզօլաթէօր չէբայիթը մէվզուասը իլէ միւնագասաեա գօնուլմուշ օլտուղունտան վէ հէյէթէ չէհրը հազիրանը բուլունն 15ինճի բազար իրթէսի կիւնի իհալէյի էվէլի վէ ֆէրասը կիւնի տէ 100տէ 5 թէնզիլաթ գապուլը իլէ միւնագասաեա տէվամ օլունարագ սաաթ 10տա իհալէյի գաթիէսինին իճրասը մուգարրէր պուլունտուղունտան էչխասի մէգքիւրէնի իթաեա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ նագտիէէ վէ եա քէֆալէթէը մութէպէրէլէր իլէ մաէն ճումա վէ բազարտան մաատա պէհէր կիւն Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նըզարէթէ ալիէէսի իտարէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

30 մայըս 308 38

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէ իչին ալընաճագ օլան բուղէնը սաաէ իլէ Ֆըրընկէ էջզաթա խարարմաչէթ մօմուն միւնագասասընա պաշլանըլաճազընտան իթաեա թալէպ օլանլարըն բազար վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի վէ Պըրաստէրէք խարարմաչէթ մօմուն ստախի չէհրը հալ հազիրանըն օնունճը կիւնի գարարը գաթիի վիրիլէճէկ կիւնտէն էվվէլ մէգքիւրտէ Խազինէի Խասսաի Շահանէէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

31 մայըս 308 1—3

ԻԼԱՆ ԹԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարը իչին միւպայեա օլունաճագ 1 ատէտ Թօրնօ տէսթիկահը 2800 ղրուշտա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանը Բուլունն 8ինճի կիւնինէ դատար պէհէր կիւն միւնագասասը պիլ իճրա մէգքիւր կիւնտէ գաթրը գաթիի վիրիլէճէկինտէն իթաասընա վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազըմըմը ումումիյէ ալըմ ֆէրխէսինէ կէլմէլէրի։ Նօ. 5 1—2

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸՆ ԲՐԻԹԻՇ ԵՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ — **ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ**

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,439 944 — ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3.975.500

ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐՒՈՅ 2,488,197 — ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐՒՈՅ 1,048,800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև եբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի հիւզին համար մինչեւ ցարդ տուեալ վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 ^ա^ սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԵՐԻ ԻԼԱՆ

Նիզամիյէ էյալէտ անպարը իչին իթ-թիխազ օլունան նիմունէ վէ շուրութը մուգարրէրէսինէ թէվֆիգէն միւսայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասաեա գօնուլան 30.000 Թօբտան 50.000 Թօբա գատար 8իկրակ 1 բարմագ արզընտա Ա-մերիգան պէզինին պէհէր Թօբը 43 զրուշ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանը Բումինին 8ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայը պիլ իճրա մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկին-տէն իթասրնա վէ Ցրնէր կիւնիւ տախի 100տէ 5 Թէնզիլաթընա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ըստայ-միյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի։

Նօ. 3 — 2—3

Մանասթըրտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ իչին 308 սէնէսի հազիրանը իպ-թիտասընտան իթիպարէն 1 սէնէի քեա-միլէ զարֆընտա լիւզումունէ մէյնի մա-հալինտէ մէվգըի միւնագասաեա վազ օ-լունան էրզագը միւթէնէվվիյէտէն էյրիմիչ բուղտէյ սատէնին պէհէր գըէյսի 340, էրզին 75, կաղըն 61, Թուզըն 38, սա-դօնըն 100, չէքէրին 114, իսբարմաչէ-թին 278, պէյնիրին 195, կիւշթին 115, հաթապըն 3 1/2, քէօմիւրին 6 1/2 բարա ֆիյաթլարը իլէ մահալը Թալիպլէրի էօհ-տէսինտէ օլուպ իչպու հազիրանը Բումի-նին 8ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ գա-րարը վիրիլէճէկինտէն պուրանա իթա-սրնա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէր-ասքէրի լէվազըմաթը ըստայմիյէ իտարէ-սինէ կէլմէլէրի։

Նօ. 4 — 2—3

Ինշաաթը ասքէրիէ իչին միւնագա-սաեա գօնուլան տէօրթ քէօշէ վէ եուվար-լագ վէ Լամա վէ Բօռ Թըլ Թիմիւրլարընըն հազիրանըն 7նճի բազար կիւնիւ գարարը գաթիսի Ֆէրտասը 100տէ 5 Թէնզիլի միւ-գարէր օլտուղունտան Թալիպ օլանլարըն Ինշաաթը ասքէրիէ տայիրէսինէ միւրա-ճաաթ իթմէլէրի։

Նօ. 1 — 3—3

Շամը Շէրիֆտէ պուլունան ասաքիրի Շահանէ իչին 308 սէնէսի Թէմուզընտան իթիպարէն 1 սէնէլիք օլարագ մահալին-տէ մէվգըի միւնագասաստա պուլունան 4 գալէմ էրզագըն պուրանա իթասրնա Թա-լիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտէն իթի-պարէն 1 հաֆթաեա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ըստայմիյէ տա-իրէսինէ կէլմէլէրի։

Նօ. 2 — 3—3

ԱՆՈՒՇԻ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԻ ՍՊԱՍՆԵՐ ԱՆՈՒՇԻ ՍԿԱՀԱԿՆԵՐ, ԴԳԱԼՆԵՐ ՈՒ ՍԿՈՒՏԵՂՆԵՐ

ԳԵՂԱԿԵՐՏ ԵՒ ԶԱՐԴԱՐՈՒՆ

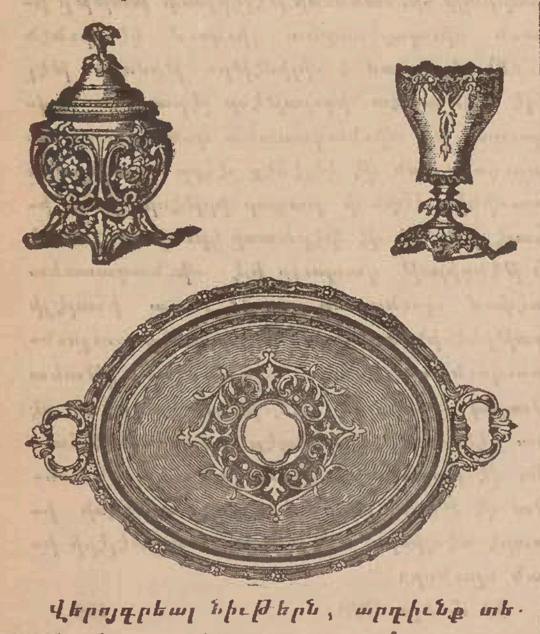

Վերոյգրեալ նիւթերն, արդիւնք տե-ղացի հայ արհեստաւորաց ճարտարար-ուեստին, արծաթազօծեալ են հարիւր տոկոս արծաթով ու նուրբ ճաշակաւ մը պատրաստուած և բուն իսկ արծաթեայ նաօթներէն բնաւ տարբերութիւն չու-նին։ Փափաքողք կրնան դիմել ի Պոլիս Մեծ Շուկայ Վարագճը խան, վարի յարկ, Թիւ 2, Ցովսէփ Թօլեանի սենեակը։

OREZZA

Հանքային ջուր երկաթախառն բթուածով, ամէնէն հարուստ երկաթի եւ տաթ բաղադրելի մասին։

ԱՅՍ ՋՈՒՐ ՄՐՑԱԿԻՑ ՉՈՒՆԻ

ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԱՒԵՐՈՒ—ՏԵՆԴԵՐՈՒ—ՔԼՈՐՈԶԻ—ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԵՆԷ

ԾԱՌԱՅ ԵՂԱԾ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԲՈՒԺՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ 1888 — ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ ԲԱՐԻԶ 1879

QUINA-LAROCHE

ԳԻՆԸՀԱՄ — ԸՄՊԵԼԻ

Գինա-Լառօշը հասարակ պատրաստութիւն մը չէ. այլ լաւբոյ ուսումնասիրութեանց և աշխատութեանց արդիւնք, որք ամենաբարձր վարձատրութեանց արժանացուցած են անոր հեղինակը։

Միացունել երեք գինդինաներու բաղադրութեանց ամբողջ պայմանները, յետոյ լոյծ աթարժէշայ իքսիր մը պատրաստել. աճա՛ Գինա-Լառօշի հաստատեալ գերազանցութեան գաղտնիքը, որով դիւրացուցած է ստամոքսի հիւանդութեանց, անախորժութեան, անարիւնութեան, երկարատեւ ջերմի և այլոց բժշկութիւնն. — Կը գտնուի ի Բարիզ, Թ. 22 և 19 Տրուօ փողոց և Դեղատանց մէջ։ 2:1

ՖԵՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Բրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ։

Բառն տարուան յաջողութիւն Իտալիա, Ամերիկա, ի Հնդկաստան, Արեւելք և Ասիա առ — Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Բրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիէննայի մի ջազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԵՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ ըմպելին է։ — Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԵՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ ըմպելիներէն և ամենայնէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, Սելձի ջրոյ և խահուէի հետ։

ՖԵՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԵՔՔԻԱ 2218

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Բերուի քօքայով շինուած ՄԱՐԵԱՆԻ ԳԻՆԻՆ պնդացուցիչ և գրգռիչ դեղերուն ամենէն ազդուն է, գերընտիր վերանորոգիչ մարսողութեան և շնչառութեան գործարանաց, ձգտող ձայնական լարերու։ Քինքինայէն նախամեծար է որուն ջերմացուցիչ յատկութիւնները չունի, անարիւնութեան դէմ գործածուող դեղերուն մէջ ամենէն գերազանցն է։ Իւր քաղցր համով ընդունուած է իբր աղանդերի գինի և այսպէս, հաճոյալի ձեւոյ մը ներքեւ, ոյժ և առողջութիւն կուտայ։ Կը բժշկէ երիկամրդոց ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ և ամենէ տկար անձանց կուտայ կորով և աշխոյժ։ ԹՈՄԱՐԵԱՆԻ, քօքայի առաջին ծաւալիչը, Պուլվառ Հոսման, 41, Բարիզ։ Թուրքիոյ բոլոր դեղարաններու և դեղագործական մթերանոցներու մէջ կը գտնուի։

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթօր Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս գեղն որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայէն վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը ստոյգ գիտակ ամեն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող Թունաւոր ան-... Նիւթոյ միջոցաւ, որք Թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, ... յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդ, ... և որոց առանձնաներ տրուած է ջերմն և ..., Թաքուն ջերմ պալլերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն ... տենդ և հրատապ տենդեր։

... երեւցուցած է իբր կանխահաս հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և Թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճահճախուտ վայրերէ մահաբեր նիւթով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակերէն ելած Թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից գեղը կը ջնջէ այդ Թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և զայնս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ատուգապէս անվտանգ և անխառն է և օգտակար ստոյգ, միայն Թէ տրուած հրահանգին համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ 22

COMP RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

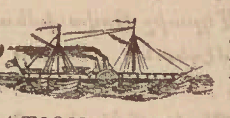

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Եշ. 1/13 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 2/14 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի ուղեւորութիւն, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրեանի ճամբով

Դշ. 3/15 Սեվաստոպոլի ուղեւորութիւն, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 3/15 Ուղեւորութիւն դէպի Փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ Բաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 4/16 Օտեսայի ուղղակի, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

—Ապր. Յունիս 3/15, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մինչեւ ուղեւորք Ջմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացած շոգենաւէն։ 21

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՏԻԱՖԱՆ

Կ. ՄԱԼՁԻՐԵՑԻՈ ԵՒ ԸՆԿ.

ՓԱՐԻԶ — 32, Օբեռայի ծառուղին, 32 — ՓԱՐԻԶ

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԻՒԹՔ

ՏԻԱՖԱՆ

ՓՈՒՏՐԱ ՍՄՈՒԱ ՊԷՌՆԱՐ

Ռուսական Օ տը Քոլոնեը	Ռէժանի անուշահոտութիւնք
Ա լա Բօ Տ'Էսպանեի Ջուր	Սառա Պեռնար
Ֆեսորա անուշահոտութիւնք	Տիաֆան կաթ Իռիսի

Աճառք, Էքսթռէ, արգուզարդի ջուր, եւայլն

Կը վաճառուի հոտեղինաց ամեն աղէկ վաճառատանց մէջ։

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն. Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօայըլ Վինտ-զըրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու Թափիլն եւայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը շքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւոր վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէքժինի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռօայըլ Վինտզըրի ծախուած տեղերը։

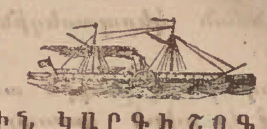

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ԼՕՅՏԻ ՇՈԳԵՆԱՒԸ

Երթեւեկ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոն.
Ալլաւնօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճելօ	3000	Կալիէնօ	5500	Բառնոեր	1700
Ապոլլօ	3500	Կիդանօ	2200	Բլաւիոյ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Ալիօստօ	3000	Կրոտնօ	2200	Քուիտօ	2800
Բասսանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պորտոլինօ	2200	Հիտալկօ	3600	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8300	Հումպըր	1200	Րօմէօ	3500
Քէյրօ	2600	Ճավօ	5000	Րօզարիօ	3500
Քալիպսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալերնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլլինօ	4200	Սարֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօմնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	2500	Լէօբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրբօ	1200
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրքիլտօ	900
Տուրօ	4800	Մարգէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Մէլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էլտօրատօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէլօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆլիզիքի	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Զրմիօ	200
Ֆալքօն	800	Օդրանտօ	4100	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օդդօ	2000	Տօպրիթօ	120
Էմիրլըն Մոնարք					8000
Կիրմին Մոնարք					8000
Լըլըն Մոնարք					8100

Բայց շոգենաւը, նաւապետ Մաքրըմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 5ին և 20ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՕ Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

40

Արտօնատէր — Ս ՏԱՄԼԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

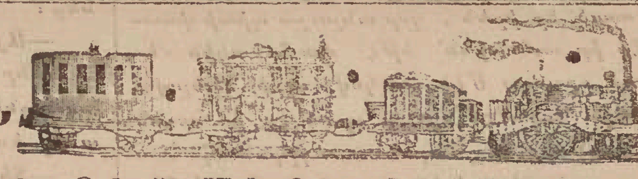

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1892, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲԻՑ

	8	10	62	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56
	Առաւօտ													Իրիկուն												
	ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս ...	6 00	6 30	...	7 00	7 45	8 35	9 ...	9 30	10 ...	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 30	7 ...	7 30	7 45
Գում-գաբու ...	6 09	6 41	...	7 09	7 55	8 45	9 9	9 39	10 9	10 39	11 9	11 42	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 09	4 39	5 9	5 39	6 09	6 39	7 09	7 46	7 54
Եէնի-գաբու ...	6 13	...	...	7 13	7 59	8 49	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 46	12 13	1 43	2 12	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43	7 13	...	7 58
Տաւուա փաշա ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա ...	6 19	...	...	7 18	8 05	8 55	9 18	9 49	10 18	10 49	11 19	11 52	12 19	1 49	2 17	2 49	3 19	4 19	4 49	5 19	5 48	6 19	6 49	7 19	7 58	8 04
Եէտի-գուլէ ...	6 23	6 53	...	7 21	8 10	8 59	9 20	9 53	10 20	10 53	11 23	12 0[illegible]	12 22	1 53	2 20	2 51	3 23	4 23	4 53	5 23	5 50	6 23	6 52	7 23	...	8 07
Մագրիգիւղ ...	6 33	7 07	7 12	7 32	8 21	9 10	...	10 4	...	11 4	11 34	12 19	...	2 04	...	3 03	3 38	4 33	5 03	5 34	...	6 34	...	7 34	8 09	...
Այ Ստեֆանօ ...	...	...	7 26	7 41	8 30	9 19	...	10 13	...	11 13	11 44	...	...	2 13	...	...	3 47	...	...	5 43	...	6 43	...	7 44	8 18	...
Քիւչիւք Չէք. ...	...	...	7 36	...	...	...	...	...	...	...	11 53	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 53	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲԻՑ

	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	53	55	61	57
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք. ...	...	...	6 48	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12 45	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 07	...
Այ Ստեֆանօ ...	6 ...	...	6 57	...	8 06	8 36	...	9 30	...	10 30	11 25	...	12 57	...	...	2 30	...	4 ...	...	...	...	6 ...	...	7 ...	7 22	...
Մագրիգիւղ ...	6 10	6 40	7 07	7 31	8 20	8 46	...	9 40	...	10 40	11 40	12 41	1 10	...	...	2 40	3 10	4 10	4 40	5 10	...	6 10	...	7 12	7 44	...
Եէտի-գուլէ ...	6 22	6 52	7 20	7 42	8 32	8 58	9 25	9 52	10 25	10 52	11 55	12 52	1 22	1 52	2 25	2 52	3 22	4 22	4 52	5 22	5 55	6 22	6 57	7 35	8 07	8 30
Սամաթիա ...	6 26	6 56	7 24	7 46	8 36	9 0	9 28	9 56	10 28	10 56	11 58	12 56	1 26	1 56	2 28	2 56	3 26	4 26	4 56	5 26	5 58	6 26	7 ...	7 38	...	...
Տաւուա փաշա ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու ...	6 32	7 02	7 30	7 52	8 42	9 07	9 34	10 02	10 34	11 02	12 01	1 02	1 3[illegible]	2 02	2 34	3 02	3 32	4 32	5 02	5 32	6 04	6 32	7 06	7 43	..	...
Գում-գաբու ...	6 39	7 08	7 34	7 56	8 46	9 10	9 38	10 08	10 38	11 08	12 08	1 08	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	5 38	6 08	6 38	7 10	7 53	8 23	8 39
Կ. Պոլիս ...	6 47	7 16	7 42	8 04	8 54	9 18	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	5 46	6 16	6 46	7 18	8 01	8 32	8 47

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանակ կառախմբոց մէջ միայն կ'ընդունուին. 1

ԼԻՒՆԻՕՆ L'UNION

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կեդրոնավայրն, Պանք փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձելի ապահովագին (Բոլէմ)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	» 160,570,000

Պ. Պ.

Ա. Տ'ԷՅՇԹԱԼ, Թոռնին Էրեխերեան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆրանսայի Հարաւային Երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ

Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ եղբարց Դրամատունէն, Նախագահ «Բարի-Լիոն-Մէտիթերրանէ» եր կաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. Կայս. Պանքայի, ՓՈԽ-ՆԱԽԱԳԱՀ ԻՒՆԻՕՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ.

Թ. ՕՏԷՆԻ, Նախկին դրամատէր, Նախագահ Վիէյլ Մօնթանեի և Էյինայի ածխահանաց ընկերութեան։

Ս. ՀԻՒՐՍԷԼ, Նախագահ Մէլիւզինի Ծովային Ապահովագրական ընկերութեան։

ՀՐԴԵՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ — Պ. Պ. ՇԱՐԼԸ ԹՕՊԷՐ. նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ; Պարոն Ժ. ՍԸՌԻԶ, նախկին ելմտական քննիչ, ՓՈԽ-ՏՆՕՐԷՆ

Պ. Պ.

Ա. ՃԷՅՄՍԸՆ, Հօթինկէր և Ընկ. դրամատէրց տունէն։

Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սէնի Առեւտրական Դատարանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆռանսայի Հիւսիսային Երկաթուղւոյն։

Հ. ՄԻՐԱԲՕ, Միրապօ Բաքար, Բիւտարի և Ընկ. դրամատէրց տունէն։

Ա. ԹԻՒՐՆԷՅՍԸՆ, Լանտի երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ։

Ա. ՎԷՐՆ, Վէրն և Ընկ. դրամատէրց տունէն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆռանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքային։

ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ — Պ. Պ. ԱԼՊԷՐ ՖՈՌ, Տնօրէն; ԷՕԺԷՆ ԼԸ ՍԷՆ, Փոխ-Տնօրէն

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
Կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան դրամատեարք ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մասնաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, Ղալաթա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտօ Պանգայի դիմաց, Երամեան խան, Թիւ 2